

H R V A T S K I S A B O R

Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/80

URBROJ: 6521-31-23-01

Zagreb, 12. lipnja 2023.

D.E.U. br. 22/019

**ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU I
NACIONALNU SIGURNOST**

Siniša Hajdaš Dončić, predsjednik

**ODBOR ZA FINACIJE I DRŽAVNI
PRORAČUN**

Grozdana Perić, predsjednica

ODBOR ZA PRAVOSUĐE

Mišel Jakšić, predsjednik

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odboru za financije i državni proračun i Odboru za pravosuđe stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i
stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br.
763/2008 i (EU) br. 1260/2013
COM (2023) 31**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/23-07/148, URBROJ: 50301-21/06-23-3 na sjednici održanoj 11. travnja 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 20. siječnja 2023., u sklopu revizije europskog zakonodavnog okvira za statistiku o stanovništvu iz Programa rada Europske komisije za 2022. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 14. srpnja 2023.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2023) 31
 - COM (2023) 31

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European statistics on population and housing, amending Regulation (EC) No 862/2007 and repealing Regulations (EC) No 763/2008 and (EU) No 1260/2013

Brojčana oznaka dokumenta: 5588/23, 2023/0008 (COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Državni zavod za statistiku

Ustrojstvena jedinica: Sektor demografskih i društvenih statistika
Samostalna služba za međunarodnu suradnju

Nadležna služba u MVEP (Sek. za koord. eur. poslova):

Služba za Vijeće za opće poslove i Europsko vijeće

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za statistiku

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga zakonodavnog akta:

Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 (dalje u tekstu: Prijedlog uredbe) uspostavlja se zajednički pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike o stanovništvu i stanovima. Prijedlogom uredbe želi se integrirati i proširiti postojeći zakonodavni okvir kako bi se proizvodnja statistike o stanovništvu i stanovima uredila na način koji bi omogućio raspoloživost detaljnih podataka u kratkim rokovima, u skladu s traženjima korisnika.

Prijedlog uredbe obuhvaća standardne odredbe o proizvodnji službene statistike: definicije (članak 2.), osnova stanovništva (članak 3.), statističke jedinice (članak 4.), zahtjevi za statistiku (članak 5.), periodičnost i referentna vremena (članak 6.), zahtjevi za *ad hoc* statistiku (članak 7.), skupovi podataka i metapodaci koji se dostavljaju Europskoj komisiji (dalje u tekstu: EK) (Eurostatu) (članak 8.), izvori podataka i metode (članak 9.), uporaba administrativnih podataka (članak 10.), popis zemalja i područja (članak 11.), kvaliteta (članak 12.), razmjena podataka (članak 13.), pilot-studije i studije izvedivosti (članak 14.), financiranje (članak 15.), zaštita financijskih interesa EU-a (članak 16.), izvršavanje delegiranih ovlasti (članak 17.), odstupanja (članak 19.). Prilogom se uređuju statistička područja, teme i detaljne teme u vezi sa statistikom stanovništva i stanova te periodičnost i referentno vrijeme za svaku od navedenih detaljnih tema.

Jedna od najvažnijih izmjena za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima koju uvodi Prijedlog uredbe je zajednička definicija osnove stanovništva čime se nastoji dodatno uskladiti statistiku država članica. Zajednička definicija osnove stanovništva (članak 3.) temelji se na statističkom konceptu uobičajenog boravišta (članak 2. točka 2.). Za potrebe Prijedloga uredbe osnova stanovništva sastoji od svih osoba koje na referenti datum imaju uobičajeno boravište u EU, na određenoj prostornoj jedinici države članice na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini ili razini mreže. Osnova stanovništva uključuje sve osobe s uobičajenim boravištem, neovisno o državljanstvu ili o tome je li osoba bez državljanstva ili je prethodno bila bez državljanstva te neovisno o tome jesu li relevantna tijela odobrila ili dopustila boravište ili boravak tim osobama.

Europska statistika o stanovništvu i stanovima obuhvaća statistička područja navedena u članku 5.: demografiju, stanove, obitelji i kućanstva. Statistika u navedenim područjima organizira se u skupove podataka u skladu s temama i detaljnim temama utvrđenim u Prilogu Prijedloga uredbe. Kako bi se očuvala određena razina fleksibilnosti novog zakonodavnog okvira, u svrhu zadovoljavanja novih potreba korisnika i iskorištavanja prilika povezanih s novim izvorima podataka, predlaže se ovlastiti EK da delegiranim aktima može izmijeniti detaljne teme u Prilogu, a da provedbenim aktima može utvrditi tehnička obilježja skupova podataka i metapodataka koji se trebaju dostavljati (varijable; detaljne specifikacije statističkih jedinica i metapodataka; statističke klasifikacije; rokovi dostave; tehnički formati za dostavu; izvješća o kvaliteti). Izvedivost prikupljanja podataka o svakoj dodatnoj detaljnoj temi procjenjuje se putem pilot-studija koje provode EK (Eurostat) i države članice.

Prijedlogom uredbe utvrđuje se da će države članice europsku statistiku o stanovništvu i stanovima izrađivati svaka tri mjeseca, svakih šest mjeseci, svake godine i svakih nekoliko godina, kao i u okviru popisa stanovništva i stanova svakih 10 godina, ovisno o detaljnoj temi (članak 6.). Prvi referentni datum za koji se dostavlja godišnja statistika na temu „ukupno stanovništvo“ je 31. prosinca 2025., dok je prvo referentno vrijeme za koje se dostavlja sva

ostala statistika u okviru Prijedloga uredbe 2026. Predlaže se ovlastiti EK da delegiranim aktima može izmijeniti Prilog u svrhu ažuriranja periodičnosti i referentnih vremena.

Prijedlogom uredbe je predviđena i ovlast EK da delegiranim aktima osigura prikupljanje dodatnih *ad hoc* skupova podataka za zadovoljenje dodatnih potreba za statistikom (članak 7.), počevši od 2027.

Članak 8. uređuje skupove podataka i metapodataka koje države članice dostavljaju EK (Eurostatu) te način dostave podataka. Dodatno, stavkom 2. se propisuju rokovi u kojim države članice moraju dostaviti propisanu statistiku ako ju na nacionalnoj razini objave prije utvrđenih rokova dostave.

Osim redovnih izvora podataka (administrativni izvori i statistička istraživanja), sukladno članku 9. države članice pri izradi službene statistike mogu koristiti i druge izvore ako oni omogućuju izradu statistike u skladu sa zahtjevima kvalitete iz članka 12. Drugi izvori uključuju i podatke u privatnom vlasništvu te podatke koji bi se razmjenjivali unutar Europskog statističkog sustava.

Člankom 10. se osnažuje pravo pravodobnog pristupa i upotrebe administrativnih podataka za izradu službene statistike koje je osigurano člankom 17.a Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (dalje u tekstu: Uredba o europskoj statistici). Pravodoban pristup administrativnim evidencijama uređuje se sporazumima o suradnji između nadležnih nacionalnih tijela. Također, za potrebe Prijedloga uredbe EK (Eurostatu) se na zahtjev odobrava pravodoban pristup i upotreba relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti kojima upravljaju tijela i agencije EU.

Člankom 11. ovlašćuje se EK da provedbenim aktima utvrdi ili ažurira popis zemalja i prostornih jedinica prema kojima se raščlanjuje statistika stanovništva.

Članak 13. omogućava da, isključivo u svrhu pripreme i izrade europske statistike utvrđene Prijedlogom uredbe te poboljšanja njezine kvalitete, nadležna nacionalna tijela država članica i EK razmjenjuju podatke za što EK mora uspostaviti sigurnu infrastrukturu. U vezi s razmjenom povjerljivih podataka definiranih Uredbom o europskoj statistici ili osobnih podataka definiranih Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (dalje u tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka) i Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka (dalje u tekstu: Uredba (EU) 2018/1725), predlaže se dobrovoljna razmjena uz dodatne uvjete propisane člankom 13. stavkom 3.

U članku 14. predlaže se da EK (Eurostat) može provoditi pilot-studije i studije izvedivosti, među ostalim radi pripreme i procjene izvedivosti provedbe novih istraživanja, razvoja novih metodologija i statističkih tehnika.

Za pokrivanje troškova za razvoj ili provedbu novih ili poboljšanih izvora podataka, metodologija, razmjena podataka, statističkih jedinica, tema, detaljnih tema, varijabli i njihovih raščlambi te za sudjelovanje država članica u reprezentativnim pilot-studijama i

studijama izvedivosti, člankom 15. predviđa se mogućnost financijskog doprinosa iz općeg proračuna EU.

Člankom 19. predviđena su odstupanja ako bi primjena Prijedloga uredbe ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih temeljem Prijedloga uredbe zahtijevala znatne prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice. EK može putem provedbenih akata državi članici odobriti odstupanje u trajanju od najviše dvije godine.

Člankom 20. izmjenjuje se Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (dalje u tekstu: Uredba (EZ) br. 862/2007), iz razloga smanjenja njezina statističkog područja primjene, budući se statistički podaci iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 862/2007 (broj imigranata na državnom području države članice, broj emigranata s državnog područja države članice, broj osoba koje imaju uobičajeno boravište u državi članici na kraju referentnog razdoblja i broj osoba koje imaju uobičajeno boravište na državnom području države članice i koje su tijekom referentne godine dobile državljanstvo zemlje članice ili su prethodno imale državljanstvo druge države članice ili treće zemlje, ili koje su prije toga bile osobe bez državljanstva) uklanjaju i prebacuju u Prijedlog uredbe. Također, u Uredbu (EZ) br. 862/2007 dodaju se novi pravni mehanizmi koji statističkim tijelima omogućuju pravodoban pristup i upotrebu administrativnih izvora podataka. Konačno, osigurava se i usklađenost popisa država i državnih područja koji se upotrebljavaju u svrhe Uredbe (EZ) br. 862/2007 s popisima koji se upotrebljavaju u Prijedlogu uredbe.

Člankom 21. stavlja se izvan snage: Uredba (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o popisu stanovništva i stanova (dalje u tekstu: Uredba (EZ) br. 763/2008) i Uredba (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o europskoj demografskoj statistici (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 1260/2013).

Razlozi za donošenje i pozadina zakonodavnog akta:

Statistika o stanovništvu izvor je ključnih informacija o stanovništvu na kojima se temelji osmišljavanje i praćenje provedbe europskih i nacionalnih politika. Podaci statistike stanovništva koriste se kao podloga za provedbu statističkih i drugih javnih istraživanja i analiza te izračun statističkih pokazatelja o drugim temama. Također, službena statistika o stanovništvu koristi se u razne administrativne svrhe kao što je na primjer utvrđivanje broja glasova država članica za glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću EU-a.

Europska statistika o stanovništvu i stanovima obuhvaća: statistiku o ukupnom stanovništvu prema osnovnim i socio-ekonomskim značajkama osoba, vitalnim događajima, migracijama te stjecanju i gubitku državljanstva, stanovima te obiteljima i kućanstvima. Statistika o stanovništvu i stanovima trenutačno se razvija, proizvodi i diseminira na temelju tri uredbe koje su, u razdoblju od 2007. do 2013., definirane neovisno jedna o drugoj (Uredba (EZ) br. 862/2007; Uredba (EZ) br. 763/2008 te Uredba (EU) 1260/2013).

Uz općenito usklađivanje razvoja, proizvodnje i diseminacije statistike o stanovništvu koja se temelji na navedenim uredbama, Prijedlogom uredbe se predviđa uskladiti temeljne statističke definicije kao što je definicija stanovništva (osnova stanovništva), za koju u važećem zakonodavstvu postoji mogućnost odstupanja od pune primjene ovisno o izvoru podataka koji se koristi (administrativni izvori).

Prijedlogom uredbe predviđa se proširiti obuhvat te unaprijediti učestalost i pravovremenost obuhvaćenih statistika te osigurati fleksibilnost zakonodavstva za razvoj novih statistika o relevantnim temama ili skupinama u skladu s prioritetima politika (npr. europski zeleni plan, mobilnost u EU-u i regionalna mobilnost te politike ravnopravnosti i nediskriminacije).

Također, budući da gotovo sve države članice trenutno već raspolažu administrativnim podacima o stanovništvu, kvaliteta kojih se procjenjuje dostatnom za izračun statistike o stanovništvu, Prijedlog uredbe predviđa proizvodnju statistike o stanovništvu i stanovima, u najvećoj mogućoj mjeri, na temelju administrativnih izvora.

Status zakonodavnog akta:

EK je usvojila Prijedlog uredbe 20. siječnja 2023.

U sklopu rada Vijeća EU-a, Prijedlog uredbe se raspravlja u Radnoj skupini za statistiku (dalje u tekstu: RS za statistiku). RS za statistiku je u veljači 2023. provela pisane konzultacije, slijedom kojih je otvorena rasprava o Prijedlogu uredbe.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska prepoznaje važnost pravodobne, pouzdane, detaljne i usporedive statistike za razvoj i provedbu politika i pozdravlja namjeru usklađivanja i modernizacije statistike o stanovništvu i stanovima kao temeljne statistike o građanima EU-a te statistike od izrazitog značaja za razvoj, proizvodnju i diseminaciju statističkih pokazatelja o drugim temama.

Naročito smo suglasni s namjerom dodatnog usklađivanja definicije stanovništva s obzirom na implikacije tog temeljnog statističkog podatka na izračune drugih pokazatelja te važnost podatka za provedbu administrativnih procedura kao što je utvrđivanje broja glasova država članica pri odlučivanju kvalificiranom većinom u Vijeću EU-a.

Također, podržavamo predviđene postupke modernizacije proizvodnih procesa, kao što je korištenje administrativnih izvora i drugih novih izvora podataka, za proizvodnju statistike o stanovništvu i stanovima.

Uz puno razumijevanje kontinuirano rastućih potreba za raspoloživošću što detaljnijih statističkih podataka u što kraćim rokovima, ističemo važnost razmjernog odnosa važnosti statističkih rezultata za donošenje odluka i troškova te administrativnog opterećenja za njihovu proizvodnju. Nacionalni sustavi službene statistike kao članovi Europskog statističkog sustava snose odgovornost za kvalitetu službene statistike kao temeljnog inputa za definiranje i praćenje izvršenja javnih politika. Za države koje nemaju uspostavljene administrativne registre stanovništva, kućanstava i stanova odgovarajuće kvalitete, Prijedlog uredbe predstavlja značajno dodatno administrativno i financijsko opterećenje za sustav državne uprave u cjelini. Naime, bez kvalitetnih administrativnih registara bit će iznimno

teško, ako ne i nemoguće, proizvoditi kvalitetnu statistiku o stanovništvu i stanovima u predviđenoj periodičnosti i opsegu, budući će isto zahtijevati provedbu čestih i opsežnih statističkih istraživanja, odnosno značajne ljudske i financijske resurse. Uspostava registara podrazumijeva uspostavu administrativnih registara stanovništva, kućanstava i stanova koji koriste sve relevantne statističke definicije i klasifikacije kao i punu primjenu kvalitetnog sustava interoperabilnih administrativnih evidencija radi potrebe kontinuiranog ažuriranja administrativnih registara. Slijedom navedenoga, nužno je zajamčiti odgovarajuće vrijeme prilagodbe nacionalnih statističkih sustava, kao i administrativnih sustava, u odnosu na nove zahtjeve.

S obzirom na sveukupno opterećenje koje Prijedlog uredbe predstavlja, predlažemo razmotriti opravdanost predložene učestalosti proizvodnje pojedinih skupova podataka za koje fluktuacija vrijednosti rezultata kroz kraća vremenska razdoblja nije razvidna.

Dodatno, naročita pažnja posvetit će se raspravi u vezi s ključnim elementima kao što su obuhvat, rokovi, *ad hoc* zahtjevi za podacima, izvješća o kvaliteti i delegiranje ovlasti kako bi se u najvećoj mjeru izbjeglo širenje obuhvata uredbe i delegiranih ovlasti te kraćenje rokova obvezne dostave podataka koje bi negativno utjecale na trošak i administrativno opterećenje statističkog sustava Republike Hrvatske. Zastupat će se uvođenje standardnih odredbi kojima se ograničava delegiranje ovlasti. Navedeno je opravdano uslijed dodatnog opterećenja koje zahtjevi za dodatnim statističkim informacijama predstavljaju za države članice.

Potrebno je obratiti pozornost na odredbe o financijskom doprinosu EU-a kako bi se dogovorio izričaj kojim se EU obvezuje dati financijski doprinos nacionalnim statističkim uredima i drugim nacionalnim tijelima odgovornim za službenu statistiku (izmjena izričaja „*may*“ u „*shall*“ u članku 15. stavku 1.) za širi spektar aktivnosti potrebnih za provedbu Prijedloga uredbe.

U vezi s odredbama Prijedloga uredbe kojima se predviđa razmjena statistički povjerljivih podataka (članak 13.) potrebno je posebno obratiti pažnju na izričaj odredbe u pogledu tijela koja razmjenjuju podatke te tražiti EK dodatna pojašnjenja ove odredbe. Također, nužno je zagovarati jasan izričaj za isključivo dobrovoljnu razmjenu statistički povjerljivih podataka i punu primjenu zaštitnih klauzula Uredbe o europskoj statistici, Opće uredbe o zaštiti podataka i Uredbe (EU) br. 2018/1725.

Pozorno će se pratiti rasprava o dijelovima uredbe koji su identificirani kao sporna/otvorena pitanja i aktivno tražiti optimalno rješenje/izričaj za vezane odredbe.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Najvažnije otvoreno pitanje za Republiku Hrvatsku se odnosi na predviđene rokove dostave statističkih podataka EK (Eurostatu) i periodičnost izvješćivanja (članak 6.). U Republici Hrvatskoj ne postoje sveobuhvatni administrativni registri stanovništva, kućanstava, zgrada i stanova koji bi osigurali primjenu uredbe kako je predložena, a postojeće evidencije, interni

registri i baze podataka nisu metodološki usklađeni već koriste interne šifrnike i klasifikacije čime se otežava korištenje i obrada podataka u svrhe službene statistike. Podaci koji se neće moći dostavljati EK (Eurostatu) u predloženoj periodici i rokovima, odnose se na podatke o osnovnim i socioekonomskim značajkama osoba, osnovnim i energetskekim značajkama zgrada i podatke o kućanstvima. Traženi tromjesečni i šestomjesečni podaci o osnovnim značajkama osoba, rođenima, umrlima i imigrantima koje neće biti moguće dostavljati u postavljenim rokovima, alternativno bi se mogli dostavljati isključivo kao privremeni podaci, nakon čega bi se revidirali u skladu s raspoloživosti inputa. Bez mogućnosti upotrebe administrativnih izvora za proizvodnju statistike o socioekonomskim značajkama osoba, osnovnim i energetskekim značajkama zgrada i statistike o kućanstvima, navedene podatke bit će nužno prikupljati, u učestaloj dinamici, na neki drugi način, što podrazumijeva značajna financijska sredstva iz nacionalnih proračuna i značajno administrativno opterećenje ne samo nacionalnih statističkih sustava već i građana kao sudionika statističkih istraživanja (razlika između korištenja administrativnih podataka i provedbe velikih istraživanja kao što je popis stanovništva).

U vezi s prikupljanjem i dostavom *ad hoc* skupova podataka i metapodataka (članak 7.), a imajući u vidu složenost statističkih zahtjeva ove Uredbe i dodatne poteškoće koje bi proizvodnja *ad hoc* statistike mogla prouzročiti, u Prijedlog uredbe je potrebno uvesti dodatne zaštitne mjere te predložiti odgodu uvođenja novih *ad hoc* istraživanja dok države članice ne prilagode svoje nacionalne statističke sustave provedbi odredbi koje su već sadržane u Prijedlogu uredbe.

Kratki rokovi za prijevremenu dostavu statistike EK (Eurostatu), zbog objave statistike na nacionalnoj razini prije propisanih rokova dostave (članak 8. stavak 2.), ne bi trebali dovesti do neopravdanog tereta za države članice i negativno utjecati na nacionalne objave. Predlaže se produljenje predmetnih rokova.

Iako pozdravljamo odredbu članka 10. kojom se osigurava pravodoban pristup i upotreba administrativnih podataka za statističke svrhe, potrebno je dodatno razraditi njen izričaj, a osobito ga povezati sa člankom 17.a Uredbe o europskoj statistici koji osigurava pristup administrativnim evidencijama bez naknade.

Nejasna je odredba o razmjeni podataka (članak 13.) te je potrebno tražiti dodatna pojašnjenja od EK, osobito o tijelima koja mogu razmjenjivati podatke i dobrovoljnoj/obveznoj osnovi za razmjenu podataka.

Nadalje, predloženo razdoblje odstupanja od primjene Prijedloga uredbe je kratko i predstavlja znatan izazov za Republiku Hrvatsku. Uzimajući u obzir vrijeme potrebno za prilagodbu statističkog sustava smatramo da odgoda od primjene Prijedloga uredbe, koja je predložena u trajanju od najviše 2 godine nije primjerena. Potrebno je tražiti odstupanja u trajanju 3 godine uz mogućnost produljenja za dodatno razdoblje od 3 godine.

Potrebno je obratiti pažnju da se Prijedlogom uredbe ne ostavi mogućnost uključivanja obveze prikupljanja podataka o karakteristikama skupina u riziku od diskriminacije (spol i

rod, rasa i etničko podrijetlo, vjera i vjeroispovijest, invalidnost, starost, seksualna orijentacija) u sklopu propisane statistike o stanovništvu. Naime, mišljenje je stručne razine da prikupljanje podataka ne bi trebalo biti uređeno ovim zakonodavnim okvirom te da je, zbog osjetljivosti tematike i problematike provedbe potrebnih istraživanja u sklopu službene statistike, potrebno tražiti drugo rješenje za predmetne podatke.

Stajališta DČ i EK:

Na stručnoj razini države članice načelno podržavaju potrebu harmonizacije i modernizacije pravnog okvira za statistiku o stanovništvu i stanovima.

Nakon provedenih prvih pisanih konzultacija i inicijalne rasprave na RS za statistiku, može se zaključiti kako države članice većinom dijele zabrinutost oko istih pitanja. Države članice generalno podržavaju ciljeve Prijedloga uredbe, no ističu zabrinutost vezano uz definiciju osnove stanovništva, predviđene rokove dostave i periodičnost izvješćivanja te potrebu uvođenja dodatnih ograničenja vezano uz širenje obuhvata uredbe i delegiranih ovlasti EK-u. Također države članice traže dodatna razjašnjenja vezano uz obvezu razmjene podataka iz članka 13. i mjera o kvaliteti određenih člankom 12. stavkom 2. Države članice traže brisanje odredbi kojima bi se mogla otvoriti mogućnost obveze prikupljanja podataka o karakteristikama skupina u riziku od diskriminacije. Naime, na stručnoj razini je odlučeno kako se ovi podaci neće prikupljati zbog osjetljivosti tematike i upitne kvalitete prikupljenih podataka, u nekim državama članicama je ustavom zabranjeno postavljati pitanja vezana uz relevantne karakteristike.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

Države članice razumiju potrebu donošenja novog zakonodavnog okvira za razvoj, proizvodnju i diseminaciju statistike o stanovništvu, kućanstvima i stanovima i podržavaju ciljeve koji se Prijedlogom uredbe žele postići. Kao sporna pitanja države članice ističu jedinstvenu definiciju osnove stanovništva, metode procjene, periodičnost i rokove dostave statističkih podataka EK (Eurostatu), zahtjeve za *ad hoc* statistikom, razmjenu podataka, odstupanja i široko definirane delegirane ovlasti EK-u.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Republika Hrvatska dijeli zabrinutost s ostalim državama članicama kao što je ranije navedeno u dijelu koji se odnosi na stajališta država članica i EK..

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja zakonodavnog akta:

Kako bi se mogle ispuniti obveze predviđene Prijedlogom uredbe, izbjegavajući pritom značajno povećanje administrativnog i financijskog opterećenja, potrebno je da Republika Hrvatska uspostavi Administrativni registar zgrada i stanova, Administrativni registar kućanstava i Administrativni registar stanovnika. Za korištenje navedenih izvora u statističke svrhe nužno je da isti koriste odgovarajuće nacionalne i međunarodno usporedive definicije i klasifikacije odnosno da su usklađeni s metodologijom statistike o stanovništvu, kućanstvima i stanovima. Također, nastavno na uspostavu navedenih registara, nužno je osigurati njihovo kontinuirano ažuriranje kako bi u svakom trenutku odražavali stvarno stanje i zadržali kvalitetu nužnu za korištenje u statističke svrhe.

U ovom trenutku nije moguće procijeniti koje će sve zakonske i podzakonske propise biti potrebno izmijeniti kako bi se gore navedeno ostvarilo, no može se pretpostaviti da se radi o zakonodavnim aktima iz nadležnosti različitih ministarstava i tijela državne uprave koja raspolažu administrativnim podacima o stanovništvu i stanovima i trebaju biti uključena u uspostavu registra, kao što su na primjer Ministarstvo financija - Porezna uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Državna geodetska uprava, Državni zavod za statistiku, Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva.

Utjecaj provedbe zakonodavnog akta na proračun RH:

Očekuje se utjecaj provedbe Prijedloga uredbe na proračun Republike Hrvatske.

Budući da nećemo moći zajamčiti provedbu Prijedloga uredbe bez uspostave administrativnih registara stanovništva, kućanstava i stanova odgovarajuće kvalitete kao preduvjeta za razvoj, učestalu proizvodnju i diseminaciju statistike o stanovništvu, kućanstvima i stanovima u kratkim rokovima, potrebno je osigurati resurse za provedbu aktivnosti u sklopu nacionalnog statističkog sustava, ali i resurse za uspostavu preduvjeta u drugim tijelima državne uprave.

Dugoročno provođenje čestih i opsežnih statističkih istraživanja, kao alternativa korištenju administrativnih izvora podataka u statističke svrhe, upitne je financijske i logističke isplativosti. Osim troškova provedbe takvih istraživanja, izazov predstavljaju i vrlo zahtjevni predviđeni rokovi za pripremu istraživanja/popisa te prikupljanje, obradu i dostavu podataka Eurostatu. Dodatno, navedeno alternativno rješenje bi predstavljalo veliko opterećenje i za građane, kao primarni izvor podataka, što bi moglo negativno utjecati na njihov odaziv, a time i na kvalitetu statističkih podataka.

Prijedlogom uredbe (članak 15.) je predviđen financijski doprinos EU-a za prilagodbu nacionalnih statističkih sustava novom zakonodavnom okviru odnosno razvoj ili provedbu novih ili poboljšanih izvora podataka, metodologija, razmjena podataka, statističkih jedinica, tema, detaljnih tema, varijabli i njihovih raščlambi te za sudjelovanje država članica u reprezentativnim pilot-studijama i studijama izvedivosti.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.1.2023.
COM(2023) 31 final

2023/0008 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i
stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 38 final} - {SWD(2023) 11 final} - {SWD(2023) 12 final} -
{SWD(2023) 13 final} - {SWD(2023) 14 final} - {SWD(2023) 15 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Za razvoj i provedbu politika i aktivnosti u korist EU-a u područjima njegove nadležnosti, kako su utvrđena u člancima 2. i 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), potrebne su pravodobne, pouzdane, detaljne i usporedive europske statistike. Komisija prati demografsko stanje u EU-u i izvješćuje o njemu u skladu s člankom 159. UFEU-a. Institucijama EU-a potrebni su točni i usporedivi podaci o stanovništvu za administrativne i postupovne svrhe, npr. za glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću. Te su statistike ujedno izvor ključnih informacija za javna istraživanja, kojima se dobivaju uvidi i društvo informira o kretanjima. Procjene stanovništva potrebne su i za dobivanje pokazatelja po stanovniku u statistikama. Statistika o stanovništvu koristi se i za izradu projekcija stanovništva, posebice dugoročnih gospodarskih i proračunskih projekcija EU-a i općenito za potrebe gospodarskih, socijalnih i kohezijskih politika EU-a. Osim toga, javnost se lako može pronaći u tim podacima jer se njima opisuju činjenice i događaji koji se tiču svakog pojedinca.

U kontekstu ove inicijative „europska statistika o stanovništvu” znači službena statistika na razini EU-a o stanovništvu, demografskim događajima i migracijama te razni pokazatelji na temelju tih statistika. Eurostat tu statistiku objavljuje od 1960., kad je provedena prva anketa o veličini i strukturi aktivnog stanovništva u tadašnjim državama članicama. Otad se statistike izrađuju prvenstveno na temelju rezultata izravnih popisa stanovništva i interpolacijom informacija o promjenama stanovništva iz administrativnih sustava za registraciju građana (rođenja, smrti i migracije) u razdobljima između popisa. U tijeku je prelazak s tradicionalnih terenskih popisa stanovništva na kombinirane popise stanovništva, ili čak na popise koji se u potpunosti temelje na registrima, čime se smanjuje teret za građane jer se izrada tih statistika temelji prvenstveno na administrativnim izvorima podataka.

Do 2007. države članice dobrovoljno su dostavljale sve podatke o stanovništvu. To je dovelo do nedosljednosti, nepotpunosti i nepravodobnosti, kako je utvrđeno u nedavnoj evaluaciji stanja¹. U skladu s člankom 338. UFEU-a zakonodavac je obavezan donositi mjere za izradu službenih statistika kad je to potrebno za politike Unije. Trenutačno se statistike o stanovništvu temelje na pravnom okviru donesenom u razdoblju od 2007. do 2013. Najprije su Uredbom (EZ) br. 862/2007² uspostavljeni zahtjevi za statistiku o migracijama u skladu s Planom djelovanja za prikupljanje i analizu statistike Zajednice u području migracije³. Člankom 3. te uredbe obuhvaćena je statistika o imigraciji i emigraciji s državnog područja država članica, uključujući tokove s državnog područja jedne države članice na državno područje druge države članice i tokove između države članice i državnog područja treće zemlje, statistika o državljanstvu i državi rođenja osoba koje imaju uobičajeno boravište na državnom području država članica te statistika o stjecanju državljanstva⁴. Zatim su Uredbom

¹ COM(2023) 13.

² Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima ([SL L 199, 31.7.2007., str. 23.](#)).

³ Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu u kojoj se predstavlja Plan djelovanja za prikupljanje i analizu statistike Zajednice u području migracije ([COM\(2003\) 179](#)).

⁴ Stoga je člankom 3. obuhvaćena statistika u okviru Uredbe (EZ) br. 862/2007 povezana s demografskim konceptima stanovništva s boravištem, što uključuje građane, i njegovih promjena zbog migracijskih tokova. Ta je statistika važan element demografske ravnoteže, zajedno sa statistikom u okviru Uredbe (EU) br. 1260/2013. Suprotno tomu, člancima od 4. do 7. Uredbe (EZ) br. 862/2007

(EZ) br. 763/2008⁵ utvrđena zajednička pravila za prikupljanje sveobuhvatnih podataka o stanovništvu i stanovima u EU-u svakih 10 godina. Time je osigurana izrada detaljnih podataka o unaprijed određenim demografskim, socijalnim i ekonomskim karakteristikama osoba, obitelji i kućanstava, kao i o karakteristikama stanova na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Naposljetku, Uredbom (EU) br. 1260/2013⁶ utvrđena su zajednička pravila za europske demografske podatke, među ostalim zahtjevi za podatke o ukupnom stanovništvu i vitalnim događajima kao što su rođenja i smrti. U skladu s Uredbom (EU) br. 1260/2013 države članice također su obvezne dostaviti Komisiji (Eurostatu) usklađene podatke o ukupnom stanovništvu na nacionalnoj razini koji se trebaju upotrebljavati kao ponderi za glasovanje kvalificiranom većinom u Vijeću.

Evaluacija koju je provela Komisija pokazala je da se europska statistika o stanovništvu općenito znatno poboljšala zahvaljujući postojećem pravnom okviru tri prethodno navedena akta. Europska dodana vrijednost znatno se povećala i zadovoljene su potrebe za statistikom o stanovništvu za politike i institucije EU-a. Međutim, evaluacijom je otkrivena i sve manja relevantnost, usklađenost, dosljednost i usporedivost podataka i statistike o stanovništvu među državama članicama, što negativno utječe na donošenje odluka na temelju tih podataka i statistike. Stoga je potrebna nova pravna osnova kako bi se osigurao dugoročan okvir za razvoj nužan za daljnje usklađivanje europske statistike o stanovništvu. Taj bi okvir trebao biti i dovoljno fleksibilan kako bi se bolje prilagođavao promjenjivim potrebama politika i kako bi se bolje iskoristile mogućnosti koje proizlaze iz novih izvora podataka. Postoje i potencijalne mogućnosti za administrativno pojednostavnjenje i integraciju postupaka umjesto trenutačno fragmentirane situacije u tom području. Stoga je ova inicijativa uključena u godišnji program rada Komisije 2022. kao inicijativa u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

Kako je utvrđeno u evaluaciji, statistički podaci o stanovništvu EU-a, među ostalim demografski i migracijski događaji i informacije o obiteljima, kućanstvima i uvjetima stanovanja, izrazito su važni za donošenje politika utemeljenih na dokazima. Visokokvalitetna statistika o svim državama članicama od presudne je važnosti za mnoga područja politike i inicijative EU-a. Uz prethodno navedene dugoročne primjere upotrebe, za četiri od šest prioriteta Komisije za razdoblje od 2019. do 2024.⁷ utvrđena je jasna potreba za posebnom statistikom o stanovništvu EU-a kao podatkovnim dokazima za te politike: *europski zeleni plan, promicanje europskog načina života, novi poticaj europskoj demokraciji i gospodarstvo u interesu građana*. I u konačnim prijedlozima Konferencije o budućnosti Europe⁸ utvrđeno je da EU treba uložiti dodatan trud u prikupljanje tih podataka.

U evaluaciji popraćenoj savjetovanjem s dionicima utvrđeni su i razni znatni nedostaci postojećeg statističkog okvira, posebice nedostatak geografskih i statističkih pojedinosti, nepravodobnost i nedovoljna učestalost izrade statistike. Nalazi evaluacije potvrđeni su u savjetovanju s dionicima, koje je uključivalo institucionalne i druge stručne korisnike na razini EU-a i drugim razinama. Opcije politike za ovu inicijativu procijenjene su u procjeni učinka s obzirom na njihovu sposobnost za uklanjanje tih nedostataka. Ovaj zakonodavni

obuhvaćena je statistika o sudskim postupcima povezanim s azilom te zakonitim i nezakonitim migracijama državljana trećih zemalja.

⁵ Uredba (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o popisu stanovništva i stanova ([SL L 218, 13.8.2008., str. 14.](#)).

⁶ Uredba (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o europskoj demografskoj statistici ([SL L 330, 10.12.2013., str. 39.](#)).

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024_hr.

⁸ Budućnost Europe: Plenarna skupština Konferencije usuglasila konačni skup prijedloga ([priopćenje za tisak IP/22/2763](#)); vidjeti prijedlog 15. o demografskoj tranziciji, posebice točku 10.

prijedlog temelji se na detaljnim nalazima evaluacije i procjene učinka kako bi se pitanje tih nedostataka riješilo na djelotvoran i proporcionalan način.

Komisija (Eurostat) 2014. počela je modernizirati socijalnu statistiku uz potporu nacionalnih statističkih ureda država članica (NSU). To je dovelo do donošenja Uredbe (EU) 2019/1700⁹, odnosno zajedničkog pravnog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima tih osoba i kućanstava. Taj je okvir od presudne važnosti za stvaranje čvrstih temelja na europskoj razini za prikupljanje podataka na uzorcima. Ova je inicijativa o europskoj statistici o stanovništvu druga osnovna sastavnica tog postupka modernizacije. Rana potpora inicijativi na visokoj razini u europskom statističkom sustavu (ESS) izražena je u Memorandumu iz Budimpešte iz 2017.¹⁰ u obliku potpore djelovanju s ciljem fleksibilnog odgovora na promjenjive potrebe, daljnjeg usklađivanja koncepata i definicija te proširenja godišnjeg prikupljanja podataka, među ostalim na podatke o migracijama i geografskim pojedinostima.

Ovaj zakonodavni prijedlog na temelju nalaza evaluacije i procjene učinka sadržava ambiciozne elemente kako bi se ojačala povezanost među svim socijalnim statistikama EU-a na temelju osoba i kućanstava te kako bi se općenito povećala dosljednost tih statistika. Prijedlog sadržava odredbe kojima se nastoji razviti usklađena definicija stanovništva na temelju jasno utvrđenih statističkih koncepata za sve izlazne podatke i olakšati pristup raspoloživim izvorima podataka, čime će se poboljšati postupci izrade i opća kvaliteta socijalnih statistika. Prijedlog sadržava i odredbe s pomoću kojih se statistika o stanovništvu i međunarodnoj migraciji bolje usklađuje sa statistikom povezanom s azilom te zakonitom i nezakonitom migracijom u skladu s člancima 4., 5., 6. i 7. Uredbe (EZ) br. 862/2007.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 338. stavak 1. UFEU-a, kojim se pruža pravna osnova za europsku statistiku. U skladu s redovnim zakonodavnim postupkom Europski parlament i Vijeće donose mjere za proizvodnju statistika kada su takve statistike potrebne za izvršavanje zadaća EU-a. U članku 338. utvrđuju se zahtjevi za izradu europske statistike i navodi se da ona mora ispunjavati standarde nepristranosti, pouzdanosti, objektivnosti, znanstvene nezavisnosti, troškovne učinkovitosti i statističke povjerljivosti, a da pritom ne smije pretjerano opteretiti poduzeća, tijela ili javnost.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Europski statistički sustav (ESS) pruža infrastrukturu za statističke informacije. Sustav je osmišljen tako da zadovolji potrebe brojnih korisnika u demokratskim društvima.

Usklađenost i usporedivost podataka među glavnim su kriterijima kvalitete koje europska statistika mora zadovoljiti. Usporedivost je vrlo važna za statistiku o stanovništvu i stanovima

⁹ Uredba (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 ([SL L 261I, 14.10.2019., str. 1.](#)).

¹⁰

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/13019146/13237859/FINAL+Budapest+memorandum.pdf/96a6db89-1395-44a5-8a46-85e8c49d576c>.

zbog njezine presudne uloge u podupiranju gospodarskih, socijalnih i kohezijskih politika utemeljenih na dokazima. Države članice ne mogu postići potrebnu usklađenost i usporedivost bez jasnog europskog okvira u obliku zakonodavstva EU-a kojim se utvrđuju zajednički statistički koncepti, formati izvješćivanja i zahtjevi kvalitete.

Cilj predloženog djelovanja ne može se uspješno postići ako države članice djeluju samostalno. Djelovanje se može djelotvornije provesti na razini EU-a, s pomoću pravnog akta EU-a kojim se osigurava usporedivost statističkih informacija u statističkim područjima koja su obuhvaćena predloženim aktom. Samo prikupljanje podataka mogu izvoditi države članice.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti na sljedeći način.

Njime će se osigurati kvaliteta i usporedivost europske statistike o stanovništvu i stanovima, koja će se u svim državama članicama prikupljati i izrađivati primjenom istih načela. Osigurat će se i da europska statistika o stanovništvu i stanovima ostane relevantna i da se prilagođava potrebama korisnika. Zahvaljujući uredbi proizvodnja statistika bit će troškovno učinkovitija, a istodobno će se poštovati posebnosti statističkih sustava država članica.

U skladu s načelom proporcionalnosti predložena uredba ograničava se na minimum koji je potreban za postizanje njezina cilja i ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje te svrhe.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi instrument: uredba.

Uredba je najprimjereniji instrument s obzirom na ciljeve i sadržaj prijedloga. Važne politike EU-a kao što su gospodarske, socijalne i kohezijske politike ovise o usporedivoj, usklađenoj i visokokvalitetnoj europskoj statistici o stanovništvu i stanovima. To se najbolje može osigurati uredbama, koje su izravno primjenjive u državama članicama i koje stoga ne treba prvo prenijeti u nacionalno pravo.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je u okviru ove inicijative provela evaluaciju aktualnog pravnog okvira za europsku statistiku o stanovništvu, koji se sastoji od uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013, članka 3. Uredbe (EC) br. 862/2007 te njihovih provedbenih mjera. S pozitivne strane, evaluacija je pokazala da se europska statistika o stanovništvu općenito znatno poboljšala zahvaljujući aktualnom pravnom okviru. Na primjer, europska dodana vrijednost znatno se povećala i ispunjene su sve tematske potrebe za statistikom o stanovništvu za EU politiku/institucije poznate prije prethodne intervencije (oko 2005.). Međutim, postojeći pravni okvir ima četiri nedostatka navedena u nastavku.

Jedan je od nedostataka postojećeg pravnog okvira taj da se njime **ne osigurava u potpunosti dovoljno usklađena, usporediva i potpuna statistika.**

Iako okvir uključuje zajedničke definicije najvažnijih statističkih koncepata, državama članicama često se omogućuje fleksibilnost u njihovoj provedbi. Konkretnije, one primjenjuju tri konceptualno različite definicije osnove stanovništva (uobičajeno boravište, registrirano boravište, zakonsko boravište) koje su dopuštene, a ponekad upotrebljavaju i različite definicije za različite skupove podataka. To je dovelo do smanjenja usporedivosti i

koherentnosti statističkih podataka o stanovništvu iz različitih država članica na štetu europske dodane vrijednosti prikupljanja podataka.

Određeni nedostaci u podacima trenutačno se popunjavaju podacima koje države članice dobrovoljno dostavljaju. To dovodi do nepotpune statistike na razini EU-a, koja možda nije usklađena s obveznom statistikom. Time dobrovoljna statistika postaje manje troškovno učinkovita u smislu njezine europske dodane vrijednosti, zbog čega je potrebno i važno da ta statistika u budućnosti bude obavezna. Dobrovoljno prikupljanje može biti korisno u početku pri razvoju nove statistike, ali za njezinu je potpunu provedbu kao službene europske statistike potrebna jasna pravna osnova.

Drugi je nedostatak aktualnog pravnog okvira to da se njime **ne osigurava dovoljna razina dostupnosti podataka o stanovništvu u smislu pravodobnosti i učestalosti objave podataka.**

Postojeće zakonodavstvo obuhvaća samo godišnju demografsku i migracijsku statistiku. U okviru postojećeg zakonodavstva većina se godišnjih skupova podataka dostavlja samo unutar 12 mjeseci od kraja referentnog razdoblja, a skupovi podataka o popisu stanovništva koji se provode svakih 10 godina dostavljaju se samo unutar 27 mjeseci od kraja godine u kojoj se provodi popis stanovništva. Ta učestalost i odgovarajući rokovi i dalje su ispod očekivanja korisnika i ne odgovaraju nacionalnim objavama statistike ni drugim međunarodnim prijenosima statistike u većini država članica. Na temelju postojećeg zakonodavstva nije moguće poboljšati zakonske rokove i učestalost, npr. kako bi se obuhvatila druga višegodišnja statistika o stanovništvu i stanovima ili ispodgodišnja statistika o stanovništvu (tj. koja se izrađuje više puta u godini), kao što je nedavno izrađena statistika o prekomjernoj smrtnosti zbog bolesti COVID-19.

Još je jedan nedostatak to da se okvirom **ne obuhvaćaju značajke i pojedinosti tema ili skupina stanovništva koje su postale politički i društveno relevantne** u prošlom desetljeću.

Tomu je tako jer je postojeće zakonodavstvo usmjereno na potrebe za podacima za političke prioritete iz vremena u kojem je zakonodavstvo izrađeno. Prioriteti su se s vremenom promijenili, stoga dostupna statistika o stanovništvu više ne obuhvaća na zadovoljavajući način značajke, teme i skupine stanovništva relevantne za politike. Konkretnije, nedostaci utvrđeni u savjetovanju s dionicima odnose se na značajke politički relevantnih tema i skupina. Neki su od primjera podaci o stanovima za europski zeleni plan, migranti i mobilnost u EU-u, urbano/ruralno stanovništvo i ranjive manjinske skupine. Postoje i nedostaci povezani s nedovoljnom geografskom detaljnošću statistike, što uključuje funkcionalne tipologije i georeferencirane podatke za urbanu/ruralnu integraciju i prekogranične analize.

Naposljetku, okvir **nije dovoljno fleksibilan da se prilagodi** promjenjivim potrebama politika ili da državama članicama ili EU-u omogući upotrebu novih izvora.

Razlog za to je nedostatak fleksibilnosti postojećeg zakonodavstva za prilagodbu novim statističkim potrebama. Novim izvorima podataka u državama članicama i na razini EU-a (konkretnije, administrativni podaci koji uključuju sustave interoperabilnosti i podatke u privatnom vlasništvu) potencijalno bi se mogli smanjiti troškovi i poboljšati aktualnost, no trenutačno zakonodavstvo ne omogućuje njihovo usvajanje.

Naposljetku, u evaluaciju su utvrđene suvišnosti relevantne za REFIT povezane s usklađenosti, provedbom i praćenjem. Tomu je tako jer je trenutačno zakonodavstvo raspoređeno na tri pravna akta koja nisu izrađena zajedno. Trenutačna situacija u kojoj države članice izrađuju mnogo dobrovoljnih, no nepotpunih skupova podataka (s visokom razinom

potpunosti u svim državama članicama, ali ipak nepotpuno) dovodi do znatno smanjene učinkovitosti na razini EU-a.

- **Savjetovanja s dionicima**

U okviru strategije savjetovanja¹¹ profili glavnih dionika raspoređeni su u tri glavne skupine (pružatelji izvornih podataka – kao što su vlasnici administrativnih podataka i drugih relevantnih izvora podataka; proizvođači statistike – prvenstveno nacionalni zavodi za statistiku – i korisnici statistike) za aktivnosti savjetovanja. Savjetovanje je uključivalo javna i ciljana savjetovanja, ciljane radionice, savjetovanja sa stručnim skupinama, razgovore s glavnim dionicima i analizu dokumentacije.

Savjetovanje s dionicima uspješno je doprlo do predviđenih skupina dionika, osim pružatelja administrativnih podataka i medijskih organizacija. S obzirom na tehničku prirodu predmeta, opće sudjelovanje ispitanika smatralo se dovoljnim za provedbu usporedne evaluacije i procjene učinka europske statistike o stanovništvu.

Savjetovanje je išlo u prilog inicijativi Komisije i u njemu je utvrđeno da se situacija znatno poboljšala od prethodne političke intervencije u području statistike o demografiji, međunarodnim migracijama i stanovništvu te popisu stanova. Međutim, utvrđeni su i statistički nedostaci i pojava novih statističkih potreba koje aktualni pravni okvir ne može zadovoljiti.

Svi su dionici potvrdili da je potrebno izraditi plan statističkih poboljšanja, iako se nisu uvijek slagali oko razine ambicije tih poboljšanja. Proizvođači statistike bili su nešto konzervativniji od korisnika statistike po tom pitanju.

Statističke teme za koje su se sve skupine dionika složile da su prioritetne bile su bolja statistika o migracijama, više geografskih pojedinosti te pravodobnija i učestalija statistika. Svi su dionici potvrdili da je usklađivanje osnove stanovništva vrlo važno, ali neki su se proizvođači statistike protivili promjeni.

Glavne statističke teme oko kojih se proizvođači i korisnici nisu slagali odnosile su se na podatke o jednakosti i uvođenje obveze za prikupljanje podataka koje je sada dobrovoljno. Proizvođači i korisnici u manjoj se mjeri nisu slagali oko statistike o stanovima, zakonski provedenim pobačajima i smrtnosti dojenčadi.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je redovito od svojih relevantnih stručnih skupina tražila savjete i povratne informacije o napretku evaluacije i procjene učinka. O napretku obavješćivan je i Odbor za europski statistički sustav¹². Tri su relevantne stručne skupine (Registar stručnih skupina Komisije¹³):

- Radna skupina za popise stanovništva i stanova ([E01544](#)) i njezina podskupina, Radna skupina za budućnost popisa stanovništva,
- Radna skupina za statistiku o stanovništvu ([E03076](#)),
- europski direktori za socijalnu statistiku ([E01552](#)).

Komisija je provela usporednu evaluaciju i procjenu učinka s pomoću studije koju je izradio ugovaratelj ICF SA, Belgija. Za evaluaciju dopunska studija osigurala je gospodarsku analizu i analizu supsidijarnosti te studije slučaja o definicijama stanovništva. Za procjenu učinka

¹¹ SWD(2023) 15; vidjeti sažeto izvješće o činjenicama na stranici [Iznesite svoje mišljenje](#).

¹² Osnovan Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća.

¹³ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/home>

dopunska studija osigurala je kvantitativnu analizu troškova i metodološku potporu za ocjenjivanje i rangiranje opcija politika. Ugovaratelj je pružio potporu i za različite aktivnosti savjetovanja s dionicima, među ostalim otvoreno javno savjetovanje, ciljano savjetovanje s nacionalnim zavodima za statistiku i više tematskih radionica s određenim skupinama dionika.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka za ovu inicijativu¹⁴, o kojoj je Odbor za nadzor regulative raspravljao na službenom sastanku održanom 16. ožujka 2022., dobila je pozitivno mišljenje sa zadržkama¹⁵. Upravljačka skupina za suradnju među službama na sastanku održanom 16. lipnja 2022. podržala je revidiranu verziju izvješća o procjeni učinka, u kojoj su otklonjeni nedostaci istaknuti u mišljenju.

Opći cilj utvrđen u procjeni učinka je bolji odgovor na potrebe korisnika te modernizacija i poboljšanje relevantnosti, usklađenosti i dosljednosti europske statistike o stanovništvu. Može se raščlaniti na četiri specifična cilja za otklanjanje prethodno navedenih nedostataka:

- (1) osiguravanje potpune, usklađene i usporedive europske statistike o stanovništvu;
- (2) osiguravanje pravodobne i učestale statistike kako bi se zadovoljile potrebe korisnika;
- (3) pružanje statistike kojom se dovoljno opsežno obuhvaćaju relevantne teme i čije su značajke i raščlambe dovoljno detaljne;
- (4) promicanje pravnih okvira i okvira za prikupljanje podataka koji su dovoljno fleksibilni da se skupovi podataka mogu prilagoditi promjenjivim potrebama politika i da se iskoriste mogućnosti novih izvora podataka.

Opcije politika razvijene su grupiranjem pojedinačnih mjera politike koje se odnose na specifične ciljeve prema četirima značajkama: usklađivanje statistike, pri čemu je osnovni fokus na definiranju osnove stanovništva; integracija statističkih postupaka; statistički rezultati; fleksibilnost okvira.

- Opcija A osnovni je scenarij s posebnim statističkim postupcima i propisima te ograničenim usklađivanjem definicije stanovništva, no bez novih statističkih rezultata.
- Glavno je obilježje opcija B.1 i B.2 sve ambicioznija nadogradnja statističkih rezultata i fleksibilnosti okvira, no uz ograničeno usklađivanje osnove stanovništva.
- Opcije C.1 i C.2 iste su kao B.1 i B.2, ali uključuju ambiciozniji pokušaj usklađivanja osnove stanovništva. Opcije B.2 i C.2 uključuju opsežnije poboljšanje statističkih rezultata i fleksibilnosti okvira od opcija B.1 i C.1.
- Naposljetku, opcije D.1 i D.2 uključivale bi potpuno usklađivanje i znatno poboljšanje rezultata, kao i dovoljnu fleksibilnost za budući razvoj statistike kako bi se zadovoljile nove potrebe. Opcija D.2 uključuje i uvođenje statističkog registra stanovništva u svim državama članicama.

Troškovi svih opcija kvantificirani su koliko je to bilo moguće s pomoću sljedećih kriterija: i. razina usklađenosti osnove stanovništva; ii. poboljšanje statističkih rezultata; i iii. integracija statističkih postupaka putem nacionalnih statističkih registara stanovništva. Naposljetku,

¹⁴ SWD(2023) 11; SWD(2023) 12.

¹⁵ SEC(2023) 38.

koristi su raščlanjene po stavkama, ali se većinom nisu mogle kvantificirati zbog njihove često neizravne ili raspršene prirode, zbog čega su kvalitativno procijenjene.

Budući da se koristi nisu mogle kvantificirati, nije bilo moguće izravno rangirati opcije. Međutim, procjena učinkovitosti kvalitativno je pokazala da nijedna opcija nije znatno troškovno učinkovitija od ostalih. One pružaju veće koristi (izravne za korisnike statistike i neizravne za cijelo društvo) uz veće troškove (prvenstveno za proizvođače statistika, odnosno nacionalne sustave za izradu statistike). To se odražava u velikoj razlici među proizvođačima statistike i korisnicima: proizvođači su bili usmjereni na troškove, a korisnike su više zanimale koristi. Međutim, procjena je jasno pokazala da ambiciozno djelovanje kako bi se zadovoljile potrebe za podacima za političke prioritete EU-a ima svoju cijenu, i to u obliku znatnih dodatnih sredstava potrebnih proizvođačima statistika u odnosu na trenutačne osnovne troškove (do oko 10 % više za opciju D.2). Konkretno, samo najambicioznije opcije (D.1 i D.2) sadržavaju snažne mjere za zadovoljenje potreba u ključnim područjima politika EU-a, kao što su urbana/ruralna integracija, europski zeleni plan, temeljna prava i nediskriminacija. Osim toga, samo opcija D.2 uključuje statističke registre stanovništva kako bi izrada statistike bila učinkovitija, čime se doprinosi postizanju ambicioznih ciljeva u pogledu rezultata.

Stoga je D.2 općenito bila najpoželjnija opcija. Budući da je najambicioznija u smislu statističkih rezultata i fleksibilnosti okvira, njome se postiže najbolji rezultat zahvaljujući jednako ambicioznom pojednostavnjenju i integraciji sustava za izradu statistike i održivom dugoročnom povećanju učinkovitosti. Međutim, i dalje su prisutne dvojbe u pogledu supsidijarnosti i proporcionalnosti, kao i u pogledu znatnih troškova prilagodbe radi uvođenja interoperabilnih statističkih registara stanovništva u svim državama članicama. Stoga bi i alternativni (konzervativni) pristup – u kojem je najpoželjnija opcija C.2 – također bio razuman ako se više naglase pitanja proporcionalnosti i učinkovitosti iz opcije D.2, a to bi bilo prihvatljivije i proizvođačima statistike kao glavnim dionicima u provedbi.

Najvažnije su razlike između ovog zakonodavnog prijedloga i najpoželjnijih opcija iz procjene učinka manje ambicije u odnosu na podatke o jednakosti i uspostavljanje statističkih registara stanovništva u državama članicama. Kad je riječ o posljednjem pitanju, u procjeni učinka navedena su određena pitanja povezana s proporcionalnosti i supsidijarnosti statističkih registara u svim državama članicama. Stoga je u prijedlogu odabrana opcija C.2, tj. on je usmjeren na aspekte statističkih infrastruktura povezane s rezultatima bez definiranja postupovnih ograničenja. Stručnjaci iz nacionalnih zavoda za statistiku s kojima je provedeno savjetovanje također su pokazali veliku sklonost pristupu usmjerenom na rezultate. Prijedlogom bi se i dalje ojačala pravna osnova i potaknuo razvoj inovativnih rješenja kako bi se omogućila razmjena podataka među državama članicama radi rješavanja pitanja kvalitete prekograničnih podataka povezana sa slobodom kretanja građana EU-a. Konkretnije, posebno se podupiru tehnologije za veću zaštitu privatnosti kako bi se razmjena podataka provela potpuno u skladu sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti osobnih podataka (vidjeti „Temeljna prava” u nastavku).

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Najpoželjnije opcije D.2 ili C.2 vjerojatno će otvoriti nešto prostora za moguće uštede troškova relevantne za REFIT zbog pojednostavnjenja, poboljšanja učinkovitosti i integracije statističkih postupaka. Pojednostavnjenje se očekuje posebno u području razmjene podataka između vlasnika izvora podataka i NSU-ova, prilagodbe propisa promjenjivim potrebama za NSU-ove i Eurostat i postupaka dostave podataka NSU-ova Eurostatu. Korisnici će ostvariti korist od pojednostavnjenog i centraliziranog pristupa statistici na internetskim stranicama Eurostata.

U okviru najpoželjnije opcije C.2 nisu potrebni statistički registri stanovništvu, no jačaju se pravni i tehnički preduvjeti za razmjenu podataka među državama članicama. Razmjenom podataka putem modernih tehnologija mogla bi se dugoročno stvoriti djelotvornija i učinkovitija rješenja za osiguranje kvalitete statistike.

- **Temeljna prava**

U procjeni učinka utvrđena su dva glavna izvora potencijalnih neizravnih učinaka na temeljna prava. S jedne strane, razne su skupine dionika u savjetovanju s dionicima izrazile dvojbe o potencijalno većim rizicima povezanim sa zaštitom osobnih podataka u poboljšanim i moderniziranim statističkim infrastrukturama, u kojima su sve vrste relevantnih izvora učinkovito povezane i koje omogućuju razmjenu podataka među državama članicama. S druge strane, dostupnija i kvalitetnija statistika o društvenim pojavama (među ostalim bolji podaci o socioekonomskim značajkama ranjivih skupina ili o razlozima diskriminacije) dovela bi do boljih politika temeljnih prava.

U ovom se prijedlogu ti nalazi uzimaju u obzir tako što se predlažu proporcionalna i ciljana poboljšanja relevantnih statističkih rezultata, no pritom se poštuju načela i uzimaju u obzir pravni učinci zakonodavstva EU-a o zaštiti osobnih podataka iz uredbi (EU) 2016/679¹⁶ i (EU) 2018/1725¹⁷.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne uključuje financiranje redovitog prikupljanja podataka, ali predviđa se sufinanciranje relevantnih nastojanja modernizacije sredstvima EU-a, uključujući pilot-studije i studije izvedivosti u državama članicama. Komisija (Eurostat) također se obvezuje razviti sigurnu infrastrukturu za razmjenu podataka. Naposljetku, bit će potrebno povećati broj osoblja i operativne (informatičke) resurse Komisije (Eurostata) kako bi se mogla nositi s povećanim regulatornim, nadzornim i proizvodnim radnim opterećenjem koje će proizaći iz znatno opsežnijeg prikupljanja podataka.

Opći financijski učinak prijedloga neograničenog je trajanja. Procijenjeni utjecaj na proračun u prvih 10 godina nakon što uredba stupi na snagu utvrđen je u zakonodavnom financijskom izvještaju.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Očekuje se da će Europski parlament i Vijeće donijeti predloženu uredbu 2023. i da će Komisija ubrzo nakon toga donijeti provedbene mjere. Uredba će se izravno primjenjivati u svim državama članicama EU-a i neće biti potreban plan provedbe.

Očekuje se da će države članice 2026. početi dostavljati podatke Komisiji na temelju nove uredbe.

¹⁶ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) ([SL L 119, 4.5.2016., str. 1.](#)).

¹⁷ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ ([SL L 295, 21.11.2018., str. 39.](#)).

Provedba donesene uredbe redovito će se pratiti i evaluirati u skladu s procjenom učinka. Procjena učinka sadržava i mehanizme praćenja, među ostalim prijedloge pokazatelja koji bi se trebali upotrebljavati.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Predloženom uredbom uspostavlja se novi okvir za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima. Integrira se trenutačna statistika o demografiji, migracijama i popisima stanovništva te se utvrđuje da države članice moraju dostavljati statistiku o tri područja (demografija, stanovi, obitelji i kućanstva), 11 povezanih tema i 23 detaljne teme. To se mora poduprijeti člancima o predmetu, definicijama, statističkoj populaciji i jedinicama, periodičnosti i referentnim vremenima, izvorima podataka i metodama, među ostalim posebnim mehanizmima kojima se omogućuje ponovna upotreba administrativnih izvora podataka, statističkoj povjerljivosti, specifikacijama kvalitete, razmjeni podataka, pilot-studijama i studijama izvedivosti te potencijalnim financijskim doprinosima.

Kao glavni aspekt definicija, ovim se prijedlogom nastoji riješiti strukturni problem u aktualnom zakonodavstvu koji je utvrđen u evaluaciji: neusklađenost definicije osnove stanovništva. Novi se prijedlog temelji na zajedničkoj definiciji stanovništva, koja se temelji na statističkom konceptu uobičajenog boravišta bez zadanih izuzeća. Osim toga, izričito se potiču znanstvene metode procjene (kao što su „znakovi života” ili „stopa boravka”) kako bi se omogućila provedba definicije od samih administrativnih izvora podataka. Postizanjem usklađene definicije stanovništva koja se ispravno provodi u svim državama članicama znatno bi se poboljšala usporedivost i koherentnost europske statistike o stanovništvu u skladu s najpoželjnijim opcijama iz procjene učinka.

Pojedinosti zahtjeva povezanih s podacima odredile bi se u provedbenim aktima, no predložena uredba omogućuje izmjenu detaljnih tema te njihove periodičnosti i referentnih vremena putem delegiranih akata. U prijedlogu se omogućuje i odgovor na buduće zahtjeve povezane s *ad hoc* prikupljenim podacima. Naposljetku, predložena uredba uključuje pokretanje pilot-studija i studija izvedivosti prema potrebi i omogućuje potencijalno sufinanciranje za dodatnu modernizaciju sustava za izradu statistike i testiranje novih tema. Te se provedbene i delegirane ovlasti koje se dodjeljuju Komisiji, kao i mogućnost pokretanja pilot-studija ili studija izvedivosti, predlažu kako bi se očuvala određena razina fleksibilnosti novog okvira u svrhu zadovoljavanja novih potreba korisnika i iskorištavanja prilika povezanih s novim izvorima podataka u dugoročnijem smislu.

Osim toga, u posebnom članku o razmjeni podataka opisuje se kako se povjerljivi podaci mogu razmjenjivati u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ u specifične svrhe statistike o stanovništvu. S jedne strane, prethodnim se iskustvom pokazalo da je potrebna prekogranična suradnja među nacionalnim zavodima za statistiku na temelju pojedinačne evidencije kako bi se djelotvorno riješila pitanja pokrivenosti povezana sa slobodom kretanja građana EU-a. S druge strane, Uredbom (EU) 2016/679 strogo je ograničena razmjena podataka u tom kontekstu na temelju šest načela, među ostalim ograničavanja svrhe, smanjenja količine podataka te cjelovitosti i povjerljivosti. Kako bi se omogućilo djelotvorna razmjena podataka u svrhu kvalitete u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, za ovaj je prijedlog potrebno testirati i upotrebljavati tehnologije za veću zaštitu privatnosti u sklopu čijeg se dizajna smanjuje količina podataka. Komisija (Eurostat) mora

¹⁸ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

uspostaviti i sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala ta razmjena podataka uz istodobno osiguranje tehničkog integriteta i povjerljivosti obrade podataka.

Naposljetku, dio prijedloga kojima se izmjenjuje Uredba (EZ) br. 862/2007 služi u tri zasebne svrhe:

- (1) smanjenje njezina statističkog područja primjene uklanjanjem članka 3., čije se statističke teme prebacuju u novi okvir europske statistike o stanovništvu;
- (2) dodavanje novih pravnih mehanizama kojima se statističkim tijelima omogućuje pravodoban pristup i ponovna upotreba administrativnih izvora podataka u svrhe te uredbe u skladu s proširenim mehanizmima koji su dodani u sam prijedlog europske statistike o stanovništvu;
- (3) osiguravanje usklađenosti popisa država i državnih područja koji se upotrebljavaju u svrhe te uredbe s popisima koji se upotrebljavaju u novom okviru europske statistike o stanovništvu.

Kako bi se osigurala dosljednost, potrebno je izmijeniti Uredbu (EZ) br. 862/2007 putem prijedloga o europskoj statistici o stanovništvu jer se statističke teme prebacuju iz te uredbe u novi okvir europske statistike o stanovništvu. Postoje važni statistički i metodološki razlozi za taj pristup:

- „migracije”, kako su trenutačno obuhvaćene člankom 3. stavkom 1. točkama od (a) do (c) Uredbe (EZ) br. 862/2007, odnose se na temeljni demografski koncept kretanja osoba kako bi živjele u drugoj zemlji, odnosno dio tokova kojima se mijenja demografska ravnoteža neke zemlje. Prijedlogom o europskoj statistici o stanovništvu prvi se put nastoji uvesti jedinstvena, usklađena pravna osnova za sve sastavnice demografske ravnoteže. Time bi trebali biti obuhvaćeni svi tokovi, uključujući vitalne događaje (rođenja, smrti), migracijske tokove i ukupne migracije u smislu promjene boravišta iz jedne u drugu zemlju;
- „stjecanje i gubitak državljanstva”, koji su trenutačno obuhvaćeni člankom 3. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 862/2007, statistička su tema usko povezana s demografskom ravnotežom u smislu da dopunjuje vitalne događaje promjenama (ulazni i izlazni tokovi) stanovništva koje trenutačno ima boravište u zemlji.

Sve ostale predložene izmjene Uredbe (EZ) br. 862/2007 (promjena naslova, uklanjanje stavaka o predmetu u članku 1. i definicija u članku 2.) posljedica su smanjenja područja primjene te uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁹,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²⁰,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europska statistika o stanovništvu i stanovima potrebna je za oblikovanje, provedbu i evaluaciju politika Unije, posebice onih koje se odnose na demografske promjene, zelenu i digitalnu transformaciju, promicanje energetske učinkovitosti, ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju te postizanje ciljeva održivog razvoja iz programa Ujedinjenih naroda (UN) do 2030.
- (2) Statistički podaci o stanovništvu važna su osnova za čitav niz političkih pokazatelja i upotrebljavaju se kao referentni podaci za ostalu europsku statistiku, posebice za okvire uzorkovanja za provedbu reprezentativnih anketa o osobama i kućanstvima na temelju Uredbe (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća²¹.
- (3) Vijeće za ekonomske i financijske poslove redovito daje mandat Odboru za ekonomsku politiku da procijeni dugoročnu održivost i kvalitetu javnih financija na osnovi projekcija stanovništva koje objavljuje Eurostat. Projekcije stanovništva upotrebljavaju se i za analizu politika u kontekstu europskog semestra. Komisija (Eurostat) trebala bi imati na raspolaganju svu potrebnu statistiku za izradu i objavu projekcija stanovništva u skladu s potrebama Unije za informacijama.
- (4) U skladu s člankom 175. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Komisija bi svake tri godine trebala Europskom parlamentu, Vijeću,

¹⁹ SL C , , str. .²⁰ SL C , , str. .²¹ Uredba (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 (SL L 261I, 14.10.2019., str. 1.).

Gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija podnijeti izvješće o napretku postignutom u ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Regionalni i lokalni podaci, među ostalim o različitim vrstama državnih područja kao što su pogranične regije, gradovi i njihova funkcionalna urbana područja, metropolske regije, ruralne regije, gorske i otočke regije, potrebni su za pripremu tih izvješća te redovito praćenje demografskog razvoja i mogućih demografskih izazova na državnim područjima Unije.

- (5) Prema članku 16. stavku 4. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) kvalificirana većina članova Vijeća utvrđuje se, među ostalim, na osnovi broja stanovnika država članica. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²² države članice u tu svrhu trenutačno moraju dostavljati Komisiji (Eurostatu) podatke o ukupnom stanovništvu na nacionalnoj razini.
- (6) Odbor za europski statistički sustav podržao je 2017. Memorandum iz Budimpešte, u kojem je navedeno da je potrebna godišnja statistika o veličini i određenim demografskim, socijalnim i ekonomskim značajkama stanovništva, kao i bolja statistika o migracijama. Uniji je za poštovanje načela jednakosti i nediskriminacije građana u svim aktivnostima te individualnih prava građana kako je utvrđeno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima²³ i člancima 10. i 19. UFEU-a potrebna pouzdana i usporediva statistika. Uredbom (EU) 2019/1700 stvoren je okvir za prikupljanje podataka na uzorcima koje omogućuje prikupljanje podataka o jednakosti i nediskriminaciji u mjeri u kojoj je to izvedivo na uzorcima i analizu nekih aspekata jednakosti i diskriminacije izradom socioekonomskih pokazatelja i informacija o iskustvima diskriminacije. Osim toga, Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) provode posebne studije i namjenske ankete kojima je moguće dodatno povećati dostupnost statistike o jednakosti na razini EU-a. U budućnosti bi trebalo ojačati suradnju i koordinaciju među državama članicama, Eurostatom i tim agencijama kako bi se zadovoljile sve veće potrebe korisnika za pouzdanim i sveobuhvatnim podacima o jednakosti i raznolikosti u Uniji.
- (7) Razvoj i evaluacija učinkovitih politika kojima će se postići ciljevi europskog zelenog plana zahtijevaju unaprijeđenu statistiku o potrošnji energije i energetske učinkovitosti stanova, detaljne geografske podatke o distribuciji stanovništva i detaljnije studije o odnosu stanovništva i stanova. Od pandemije bolesti COVID-19 javila se potreba za pouzdanom, učestalom i pravodobnom statistikom o umrlima u Uniji. Potreba za podacima zadovoljena je dobrovoljnim prikupljanjem podataka koje su države članice prosljedile Komisiji (Eurostatu), no Uniji je potreban odgovarajući mehanizam za obvezno prikupljanje tih podataka u okviru europskog statističkog sustava (ESS) s potrebnom razinom učestalosti, pravodobnosti i detaljnosti.
- (8) Gospodarsko i socijalno vijeće Ujedinjenih naroda na prijedlog Statističke komisije Ujedinjenih naroda svakih 10 godina donosi rezolucije o svjetskom popisu stanovništva i stanova te poziva države članice UN-a da provedu popise stanovništva i stanova u skladu s međunarodnim i regionalnim preporukama i uz poštovanje integriteta, pouzdanosti, točnosti i vrijednosti rezultata popisa stanovništva i stanova. Te bi se preporuke trebale uzeti u obzir u europskoj statistici o stanovništvu i stanovima.

²² Uredba (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o europskoj demografskoj statistici (SL L 330, 10.12.2013., str. 39.).

²³ SL C 202, 7.6.2016., str. 389.

- (9) Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ uspostavljen je okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika na temelju zajedničkih statističkih načela. Tom se uredbom utvrđuju kriteriji kvalitete i upućuje na potrebu za smanjenjem troškova i opterećenja za davatelje podataka te za doprinosom širem cilju smanjenja administrativnih opterećenja. Novim pravnim okvirom za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima trebali bi se provesti kriteriji kvalitete utvrđeni u toj uredbi te bi se trebalo omogućiti smanjenje opterećenja usvajanjem djelotvorne i učinkovite ponovne upotrebe dostupnih izvora podataka, među ostalim administrativnih podataka.
- (10) Evaluacija postojeće statistike²⁵ o popisima stanovništva i stanova u Uniji, statistike o međunarodnim migracijskim tokovima, ukupnom broju migranata i stjecanju državljanstva te demografske statistike pokazala je da je postojeći pravni okvir koji se sastoji od uredbi (EZ) br. 862/2007²⁶, (EZ) br. 763/2008²⁷ i (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća općenito doveo do znatnog poboljšanja statistike u odnosu na situaciju 2005., kad taj okvir nije bio na snazi. Međutim, taj okvir potencijalno dovodi do nedostatka usklađenosti i usporedivosti koji bi trebalo otkloniti.
- (11) Promjenjiva demografska situacija i nedavni migracijski trendovi doveli su do potrebe za pravodobnijom, češćom i detaljnijom europskom statistikom o stanovništvu, vitalnim događajima i stanovima s pojedinostima o temama ili skupinama koje su postale politički i društveno relevantne u prethodnom desetljeću. Osim toga, postojeći pravni okvir nije dovoljno fleksibilan da se prilagodi promjenjivim potrebama politika i omogućiti upotrebu novih izvora na nacionalnoj razini i razini Unije. Nadalje, struktura postojećeg pravnog okvira u obliku tri zasebne uredbe, koje su donesene u različito vrijeme, dovela je do unutarnjih nedosljednosti statistike. Naposljetku, budući da će se Uredba (EU) br. 1260/2013 prestati primjenjivati 31. kolovoza 2028., potrebna je nova pravna osnova za demografsku statistiku koja se prikuplja na temelju te uredbe. Stoga postojeći pravni okvir treba zamijeniti novim, usklađenijim i fleksibilnijim okvirom kojim bi se trebali izmijeniti relevantni dijelovi Uredbe (EZ) br. 862/2007 i staviti izvan snage uredbe (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013.
- (12) Članak 3. Uredbe (EZ) br. 862/2007 obuhvaća statistiku o zemlji državljanstva i mjestu rođenja stanovništva s boravištem (ukupni broj migranata), promjenama boravišta među državama (međunarodni migracijski tokovi) i stjecanju državljanstva stanovništva s boravištem, dok se ostala statistika u okviru te uredbe odnosi na administrativne i sudske postupke povezane s imigracijskim zakonodavstvom i međunarodnom zaštitom. Stoga je statistika na temelju članka 3. usko povezana sa statistikom o stanovništvu s boravištem i njegovim demografskim promjenama predviđenom uredbama (EZ) br. 763/2008 u (EU) br. 1260/2013 te bi trebala biti dosljedna s tom statistikom. Kako bi se osigurala unutarnja dosljednost, tu bi statistiku

²⁴ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

²⁵ SWD(2023) 13.

²⁶ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

²⁷ Uredba (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o popisu stanovništva i stanova (SL L 218, 13.8.2008., str. 14.).

trebalo uključiti u jedinstvenu pravnu osnovu i trebalo bi ukloniti članak 3. iz Uredbe (EZ) br. 862/2007.

- (13) Brze promjene nekih značajki stanovništva i stanova, posebice u vezi s demografskim i migracijskim pojavama, i s tim povezana potreba za brzim ciljanim i prilagođenim politikama znači da je nužno da statistika bude dostupna ubrzo nakon referentnog razdoblja. Stoga bi trebalo znatno povećati periodičnost i pravodobnost statistike.
- (14) Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸ utvrđena je metodologija na temelju mreže za definiciju prostornih tipologija na temelju distribucije stanovništva po mrežnim ćelijama od jednog kvadratnog kilometra. Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1799²⁹, kao privremenom izravnom statističkom mjerom uz popise stanovništva i stanova 2021., predviđeni su glavni rezultati popisa stanovništva u paneuropskoj mreži s ćelijama od jednog kvadratnog kilometra. Pravnim okvirom trebalo bi osigurati nastavak diseminacije georeferencirane statistike o stanovništvu na temelju mreža i proširiti je na statistiku o stanovima.
- (15) Prostorne jedinice i statističke mreže trebale bi se definirati u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003.
- (16) Za geokodiranje položaja trebalo bi upotrebljavati temu „Statističke jedinice” u skladu s Prilogom III. Direktivi 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁰.
- (17) Potrebno je ažurirati postojeći pravni okvir za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima kako bi se osiguralo da se trenutačno odvojeni statistički postupci adekvatno integriraju u zajednički okvir koji omogućuje ESS-u da djelotvorno odgovori na nove potrebe Unije za informacijama i potiče inovacije u statistici. Statistički rezultati moraju se poboljšati kako bi ostali relevantni u odnosu na demografske, migracijske, socijalne i gospodarske promjene u društvu.
- (18) Poboljšanu redovitu (godišnju i ispodgodišnju) statistiku o stanovništvu i stanovima na temelju administrativnih izvora trebalo bi dopuniti informacijama iz koordiniranih popisa stanovništva i stanova u Uniji koji se provode svakih 10 godina u skladu s načelima i preporukama UN-a. Jednako je važno istaknuti da popisi stanovništva i stanova pružaju jedinstvenu priliku za vidljivost službene statistike u smislu djelovanja i rezultata.
- (19) Popisi stanovništva Unije trebali bi postati troškovno učinkovitiji tako da se potpuno iskoristi bogatstvo administrativnih podataka dostupnih u državama članicama ili kombiniraju različiti izvori, uključujući izvore povezane s internetom stvari i pružanjem digitalnih usluga. Trebali bi se upotrijebiti i za ponovno utvrđivanje demografske osnove i uključivati istraživanja o obuhvatu administrativnih izvora podataka.
- (20) Države članice i Komisija (Eurostat) trebale bi imati stalni pristup najširem mogućem rasponu izvora podataka za izradu visokokvalitetne i troškovno učinkovite europske statistike o stanovništvu i stanovima. Od presudne je važnosti da nacionalna tijela za

²⁸ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

²⁹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1799 od 21. studenoga 2018. o utvrđivanju privremene izravne statističke mjere za diseminaciju odabranih obilježja popisa stanovništva i stanova 2021. geokodiranih na mreži veličine ćelija 1 km² (SL L 296, 22.11.2018., str. 19.).

³⁰ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

statistiku imaju pravodoban pristup i da brzo mogu upotrebljavati administrativne podatke u vlasništvu javnih uprava na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u skladu s člankom 17.a Uredbe (EZ) br. 223/2009. Na primjer, statistika o energetske učinkovitosti zgrada može se temeljiti na administrativnim podacima povezanim s izdavanjem energetskih certifikata za zgrade u skladu s Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća³¹. Nacionalni statistički uredi trebaju biti uključeni i u odluke o oblikovanju i ponovnom razvoju relevantnih administrativnih izvora podataka kako bi se dalje mogli ponovno upotrebljavati za izradu službene statistike.

- (21) Proteklih su godina razvijene sveobuhvatne baze podataka i sustavi interoperabilnosti na razini Unije povezani s boravištem, vitalnim događajima, državljanstvom te migracijskim i prekograničnim kretanjem stanovništva, kao što su oni utvrđeni u uredbi (EU) 910/2014³², (EU) 2018/1724³³, (EU) 2019/817³⁴ i (EU) 2019/818³⁵ Europskog parlamenta i Vijeća. Oni sadržavaju vrijedne informacije koje se mogu ponovno upotrijebiti za izradu i osiguranje kvalitete europske statistike o stanovništvu i stanovima.
- (22) Izrazito je važno omogućiti Komisiji (Eurostatu) ponovnu upotrebu tih podataka samo u statističke svrhe uz strogu primjenu pravila zaštite i privatnosti podataka, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶. To bi se posebice trebalo odnositi na statističke podatke pohranjene u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS) u skladu sa svrhom CRRS-a utvrđenom u članku 39. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/817 i članku 39. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/818 te u skladu s uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. Konkretnije, budući da CRRS pruža međusustavne statističke podatke i analitičko izvješćivanje za potrebe politika, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka, Komisija (Eurostat) trebala bi surađivati s Agencijom Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) u mjeri u kojoj je to moguće u svrhu pružanja potrebne europske statistike.
- (23) Podacima u privatnom vlasništvu mogu se poboljšati obuhvat, pravodobnost i kapaciteti za odgovore na krizu europske statistike o stanovništvu i stanovima ili omogućiti statističke inovacije. Ti bi podaci potencijalno mogli dopuniti postojeću

³¹ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

³² Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

³³ Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

³⁴ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

³⁵ Uredba (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredaba (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 (SL L 135, 22.5.2019., str. 85.).

³⁶ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

statistiku o demografiji i migracijama, potaknuti statističke inovacije i čak služiti za izradu ranih procjena. Nacionalni statistički uredi, druga nadležna nacionalna tijela i Komisija (Eurostat) trebali bi imati pristup tim podacima i upotrebljavati ih.

- (24) Kako bi se osigurala usporedivost europske statistike o stanovništvu i stanovima na razini Unije, ključno je opće definicije stanovništva upotrebljavati i primjenjivati na usklađen način. Kako bi se jedinstvena usklađena osnova stanovništva provodila na dosljedan, pouzdan i troškovno učinkovit način te kako bi se osigurali pravodobni rezultati, potrebno je primijeniti statističke metode i tehnike modeliranja kao što su „znakovi života” i „stopa boravka”.
- (25) Države članice trebale bi dostavljati podatke i metapodatke u elektroničkom obliku, u odgovarajućem tehničkom formatu koji određuje Komisija. Međunarodni standardi, kao što je inicijativa razmjene statističkih podataka i metapodataka (SDMX), i statistički ili tehnički standardi utvrđeni unutar Unije, kao što su standardi za metapodatke i provjeru ili načela europskog okvira za interoperabilnost, trebali bi se upotrebljavati u mjeri u kojoj su relevantni za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima. Odbor za europski statistički sustav potvrdio je standarde ESS-a za metapodatke i izvješća o kvaliteti u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Ti će standardi doprinijeti usklađivanju osiguravanja kvalitete i izvješćivanja na temelju ove Uredbe i stoga bi se trebali primjenjivati.
- (26) Europska statistika o stanovništvu i stanovima trebala bi ispunjavati kriterije kvalitete koji se odnose na relevantnost, točnost, pravodobnost i preciznost, dostupnost i jasnoću, usporedivost i usklađenost utvrđene u Uredbi (EZ) br. 223/2009. Kvaliteta statistike trebala bi poboljšavati u skladu s razvojem potreba Unije. Odgovarajući rezultati procjena kvalitete koje provodi Komisija (Eurostat) trebali bi biti javno dostupni korisnicima statistike. Toj bi se statistici trebalo moći besplatno i jednostavno pristupiti putem baza podataka Komisije (Eurostata) na njezinim internetskim stranicama i u njezinim publikacijama.
- (27) Uredba (EZ) br. 223/2009 sadržava pravila o dostavi podataka iz država članica Komisiji (Eurostatu) i o upotrebi tih podataka, među ostalim o dostavi i zaštiti povjerljivih podataka. Mjerama koje se poduzimaju u skladu s ovom Uredbom trebalo bi osigurati da se povjerljivi podaci dostavljaju i upotrebljavaju isključivo u statističke svrhe u skladu s člancima 21. i 22. Uredbe (EC) br. 223/2009.
- (28) Komisija (Eurostat) mora poštovati povjerljivost statističkih podataka koje dostavljaju države članice u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009. Kad je riječ o statistici o stanovništvu koja se prikuplja u skladu s ovom Uredbom, trebalo bi oblikovati usklađen pristup za osiguranje visokokvalitetnih europskih agregata i sprečavanje otkrivanja povjerljivih statističkih podataka, pri čemu bi u što većoj mjeri trebalo izbjeći uskraćivanje podataka.
- (29) Izvorima podataka dostupnima na nacionalnoj razini nije uvijek moguće točno obuhvatiti pojave povezane sa slobodnim kretanjem osoba u Uniji, pristupom osoba prekograničnim uslugama u području demografskih vitalnih događaja te ostvarenju prava osoba na kupnju i posjedovanje nekretnina koje se upotrebljavaju kao primarni i sekundarni smještaj te smještaj za odmor u Uniji. Nepravilnosti postoje i u bilateralnim migracijskim tokovima kao i poteškoće pri mjerenju skupina stanovništva, kao što su migranti, beskućnici ili osobe bez državljanstva. Stoga bi trebalo ojačati razmjenu podataka u svrhu sastavljanja statistike o stanovništvu i migraciji i osiguranja njezine kvalitete te je smatrati dodatnim izvorom podataka. Ta pojačana razmjena podataka može obuhvaćati širok raspon relevantnih podataka, od

podataka koji očito ne omogućuju izravnu ili neizravnu identifikaciju statističkih jedinica do podataka koji potencijalno podliježu zahtjevima za povjerljivost statističkih podataka. Države članice trebale bi u svojem interesu i interesu drugih država članica sudjelovati u aktivnostima razmjene podataka, među ostalim u pilot-projektima kojima se procjenjuju inovativna sigurna rješenja. Komisija (Eurostat) također bi trebala uspostaviti sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala ta razmjena podataka uz osiguranje svih mogućih zaštitnih mjera.

- (30) Kad razmjena podataka uključuje obradu osobnih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³⁷ ili Uredbom (EU) 2018/1725, trebalo bi u potpunosti primjenjivati načela ograničavanja svrhe, smanjenja količine podataka, ograničenja pohrane te cjelovitosti i povjerljivosti. Konkretnije, umjesto izravnom prijenosu podataka, prednost bi trebalo dati mehanizmima za razmjenu podataka koji se temelje na tehnologijama za unapređenje zaštite privatnosti koje su posebno osmišljene za provedbu tih načela.
- (31) Povjerljivi podaci trebali bi se razmjenjivati samo na temelju zahtjeva koji opravdavaju nužnost razmjene tih podataka u skladu s Poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
- (32) Dugoročniji rad u okviru europskog statističkog sustava na smanjenju problema povezanih s kvalitetom prekograničnih statističkih podataka, kao što je dvostruko brojenje građana Unije koji uživaju pravo slobode kretanja, trebala bi se u što većoj mjeri zasnivati na jedinstvenim digitalnim identifikatorima utvrđenima na razini Unije Uredbom (EU) br. 910/2014.
- (33) Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje uredbe (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 ni Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁸. Posljednje dvije navedene uredbe primjenjuju se na obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe u skladu s njihovim područjima primjene.
- (34) Europska statistika o stanovništvu i stanovima trebala bi se razvijati tako da se uzmu u obzir nove potrebe za podacima, koje proizlaze iz promjenjivih političkih prioriteta, kao i promjene u demografskoj, migracijskoj, socijalnoj ili gospodarskoj situaciji u Uniji. Komisija (Eurostat) trebala bi prema potrebi provoditi pilot-studije kojima se procjenjuje izvedivost predmetnih prilagodbi i u obzir uzimati aspekte kao što su troškovi i administrativno opterećenje država članice te dostupnost odgovarajućih izvora podataka.
- (35) Kako bi se uzeli u obzir demografski, gospodarski i društveni trendovi te tehnološki razvoj, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a za izmjenu popisa, opisa, periodičnosti i referentnih vremena za detaljne teme koje su obuhvaćene europskom statistikom o stanovništvu i stanovima, za ažuriranje periodičnosti i referentnih vremena iz Priloga ovoj Uredbi te za utvrđivanje informacija koje države članice dostavljaju na *ad hoc* osnovi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi

³⁷ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

³⁸ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

zakonodavstva od 13. travnja 2016.³⁹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (36) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ te uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95⁴¹, (Euratom, EZ) br. 2185/96⁴² i (EU) 2017/1939⁴³, financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije mora u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potrebni pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.
- (37) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe u vezi sa specifikacijom zahtjeva za podatke i metapodatke, tehničke formate i postupke za dostavljanje podataka i metapodataka, sadržaj i strukturu izvješća o kvaliteti, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵.
- (38) Ako bi provedba ove Uredbe ili delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe iziskivala znatne prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice za dostavljanje podataka u razdobljima kraćima od svakih 10 godina, Komisija

³⁹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁴⁰ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁴¹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁴² Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁴³ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁴⁴ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁴⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

bi trebala moći dotičnoj državi članici odobriti odstupanja u valjano opravdanim slučajevima i na ograničeno razdoblje.

- (39) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Uredbe, odnosno sustavnu izradu europske statistike o stanovništvu i stanovima, te se taj cilj zbog dosljednosti i usporedivosti na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere za postizanje tog cilja u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (40) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [xxx].
- (41) Provedeno je savjetovanje s Odborom za europski statistički sustav,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1. Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja zajednički pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike o stanovništvu i stanovima.

Članak 2. Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „državljanstvo” znači posebna pravna veza između fizičke osobe i njezine države, koja se stječe rođenjem ili naturalizacijom, izjavom, odabirom, brakom, posvojenjem ili na drugi način u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
- (2) „uobičajeno boravište” znači mjesto na kojem osoba uobičajeno provodi razdoblje dnevnog odmora, bez obzira na privremenu odsutnost za potrebe rekreacije, praznika, posjeta prijateljima i rodbini, posla, liječenja ili vjerskog hodočašća. Samo se sljedeće osobe smatraju osobama s uobičajenim boravištem na određenom geografskom području:
- (a) one koje su živjele u svojem mjestu uobičajenog boravišta većinu vremena u 12 mjeseci prije referentnog datuma i uključujući taj datum; ili
- (b) one koje su stigle u svoje mjesto uobičajenog boravišta u 12 mjeseci prije referentnog datuma i uključujući taj datum s namjerom ili očekivanjem da će tamo ostati većinu vremena barem 12 mjeseci nakon dolaska;
- (3) „znakovi života” znači sve informacije koje ukazuju na stvarnu prisutnost i uobičajeno boravište na državnom području od interesa. Oni se mogu dobiti iz bilo kojeg odgovarajućeg izvora ili više njih, među ostalim iz digitalnih tragova osobe;
- (4) „stopa boravka” znači udio broja osoba koje su stigle u mjesto od interesa u odabranom razdoblju i ostale u istom mjestu barem 12 mjeseci u ukupnom broju osoba koje su stigle u isto mjesto u istom razdoblju;
- (5) „međunarodna migracija” znači čin kojim osoba utvrđuje svoje uobičajeno boravište na državnom području države članice ili treće zemlje, a prethodno je imala uobičajeno boravište u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji;

- (6) „imigrant” znači osoba koja je poduzela međunarodnu imigraciju u referentnom razdoblju kako bi utvrdila svoje novo uobičajeno boravište unutar države koja izvješćuje;
- (7) „emigrant” znači osoba koja je poduzela međunarodnu imigraciju u referentnom razdoblju kako bi utvrdila svoje novo uobičajeno boravište izvan države koja izvješćuje, a prethodno je imala uobičajeno boravište unutar države koja izvješćuje;
- (8) „unutarnja migracija” znači čin kojim osoba mijenja svoje mjesto uobičajenog boravišta unutar državnog područja države koja izvješćuje;
- (9) „stambeni prostor” znači privremena ili trajna konstrukcija, sklonište ili smještajna jedinica u kojem boravi jedna ili više osoba, neovisno o tome je li osmišljen ili namijenjen za stanovanje ljudi;
- (10) „konvencionalni stan” znači mjesto na fiksnoj lokaciji koje je osmišljeno za trajno stanovanje ljudi, ali nije namijenjeno za institucionalno ili skupno stanovanje;
- (11) „zgrada namijenjena stanovanju” znači trajna konstrukcija koja se sastoji od jednog ili više konvencionalnih stanova ili koja je namijenjena za institucionalno ili skupno stanovanje;
- (12) „kućanstvo” znači skupina od dvije ili više osoba koje dijele stambeni prostor ili druge posebne resurse; ili pojedinac koji nije dio drugog kućanstva;
- (13) „obitelj” znači skupina od dvije ili više osoba koje žive u istom kućanstvu i povezane su odnosom dijete–roditelj ili bračnim odnosom, registriranim partnerstvom ili izvanbračnom zajednicom;
- (14) „administrativna evidencija” znači podaci koje generira nestatistički izvor, uglavnom registar koji vodi javno tijelo, a čiji glavni cilj nije pružanje statistika;
- (15) „područje” znači jedan ili više skupova podataka koji obuhvaćaju pojedine teme;
- (16) „tema” znači sadržaj informacija koje treba prikupiti o statističkim jedinicama, pri čemu svaka tema obuhvaća niz detaljnih tema;
- (17) „detaljna tema” znači detaljni sadržaj informacija koje treba prikupiti o statističkim jedinicama koje se odnose na neku temu, pri čemu svaka detaljna tema obuhvaća jednu ili više varijabli;
- (18) „skup podataka” znači statistika u obliku jedne ili više varijabli organiziranih u strukturiranom obliku;
- (19) „popis stanovništva i stanova” znači detaljni desetogodišnji skupovi podataka i metapodataka koje treba dostaviti u skladu s ovom Uredbom;
- (20) „statistička jedinica” znači jedan član skupa, odnosno osoba, predmeta ili događaja o kojima se prikupljaju podaci i za koje se naposljetku izrađuje statistika;
- (21) „varijabla” znači značajka statističke jedinice koja može podrazumijevati više od jednog skupa vrijednosti;
- (22) „raščlamba” znači unaprijed određen, poseban, iscrpan i međusobno isključiv skup vrijednosti koje se mogu dodijeliti varijablama koje opisuju statističke jedinice;
- (23) „nacionalna razina” znači državno područje države članice;
- (24) „regionalna razina” znači razina NUTS 3 kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;

- (25) „lokalna razina” znači razina lokalne upravne jedinice (LAU) kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;
- (26) „razina mreže” znači statistička mreža kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;
- (27) „okviri” znači svaki popis, materijal ili uređaj kojim se razgraničuju i identificiraju elementi ciljne populacije. Ovisno u upotrebi, okvir može omogućivati pristup dodatnim značajkama elemenata i/ili pružati te dodatne značajke;
- (28) „referentni datum” znači trenutak na koji se odnosi statistika;
- (29) „referentno razdoblje” znači vremenski interval na koji se odnosi statistika o događajima;
- (30) „referentno vrijeme” znači referentni datum ili referentno razdoblje, ovisno o tome odnosi li se statistika na događaje ili druge statističke jedinice;
- (31) „metapodaci” znači informacije koje su potrebne za upotrebu i tumačenje statistike te kojima se skupovi podataka opisuju na strukturiran način;
- (32) „prethodno provjereni skupovi podataka” znači skupovi podataka koje su države članice provjerile na temelju dogovorenih zajedničkih pravila provjere;
- (33) „izvješće o kvaliteti” znači izvješće koje sadržava informacije o kvaliteti statističkog proizvoda ili postupka.

Članak 3.

Osnova stanovništva

1. Za potrebe ove Uredbe osnova stanovništva sastoji se od svih osoba koje na referentni datum imaju uobičajeno boravište u Uniji u određenoj prostornoj jedinici države članice na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini ili razini mreže.
2. Osnova stanovništva uključuje sve osobe s uobičajenim boravištem, neovisno o državljanstvu ili o tome je li osoba bez državljanstva ili je prethodno bila bez državljanstva te neovisno o tome jesu li relevantna tijela odobrila ili dopustila boravište ili boravak tim osobama.
3. Osnova stanovništva ne uključuje osobe koje imaju uobičajeno boravište izvan državnog područja države članice, neovisno o njihovu mjestu rođenja ili državljanstvu, kao i neovisno o svim obiteljskim, socijalnim ili gospodarskim vezama ili vezama povezanim s nekretninama koje ta osoba ima s državom članicom.
4. Za osobe koje nemaju uobičajeno boravište, mjesto na kojem se nalaze na referentni datum smatra se njihovim uobičajenim boravištem.
5. Države članice moraju primjenjivati definiciju uobičajenog boravišta utvrđenu u ovoj Uredbi na sve skupove podataka koje dostavljaju Komisiji (Eurostatu) u skladu s ovom Uredbom i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te na razini mreže.
6. Države članice pri primjeni definicije uobičajenog boravišta upotrebljavaju:
 - (a) jedan izvor podataka ili kombinaciju izvora podataka navedenih u članku 9. stavku 1.;
 - (b) metode procjene kao što su „znakovi života”, za ispravke na temelju stvarne prisutnosti u pretpostavljenom uobičajenom boravištu većinu vremena u 12

mjeseci koji završavaju na referentni datum, i „stopa boravka”, za procjenu broja osoba koje namjeravaju ostati ili za koje se očekuje da će ostati većinu vremena u 12 mjeseci nakon dolaska.

Članak 4. Statističke jedinice

Statistika u sklopu ove Uredbe sastavlja se za sljedeće statističke jedinice:

- (a) osobe;
- (b) vitalne događaje;
- (c) obitelji;
- (d) kućanstva;
- (e) zgrade namijenjene stanovanju, stambene prostore i konvencionalne stanove.

Članak 5. Zahtjevi za statistiku

1. Europska statistika o stanovništvu i stanovima obuhvaća sljedeća područja:
 - (a) demografiju;
 - (b) stanove;
 - (c) obitelji i kućanstva.
2. Statistika u područjima navedenima u stavku 1. organizira se u skupove podataka u skladu s temama i detaljnim temama kako je utvrđeno u Prilogu.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 17. radi izmjene detaljnih tema u Prilogu. Ti se delegirani akti donose za svako referentno vrijeme barem 12 mjeseci prije početka relevantnog referentnog vremena.
4. Pri izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata u skladu sa stavkom 3. ovog članka Komisija osigurava da ti akti ne nameću znatno i neproporcionalno opterećenje za države članice ili davatelje podataka. Izvedivost svake dodatne detaljne teme procjenjuje se putem pilot-studija koje provode Komisija (Eurostat) i države članice u skladu s člankom 14.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju tehnička obilježja skupova podataka i metapodataka koji se dostavljaju Komisiji (Eurostatu). Tim provedbenim aktima utvrđuju se, prema potrebi, sljedeći tehnički elementi:
 - (a) nazivi varijabli, njihove tehničke specifikacije i raščlambe;
 - (b) detaljne specifikacije statističkih jedinica i metapodataka;
 - (c) statističke klasifikacije koje se trebaju upotrebljavati;
 - (d) rokovi dostave;
 - (e) tehnički formati za dostavu skupova podataka i metapodataka;
 - (f) sadržaj, struktura, periodičnost, načini i rokovi dostave izvješća o kvalitete te dodatne specifikacije ako su potrebne i opravdane.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. barem 12 mjeseci prije početka relevantnog referentnog vremena, osim za popis

stanovništva i stanova za koje se provedbeni akti donose barem 24 mjeseca prije početka godine na koju pada referentni datum.

Članak 6.

Periodičnost i referentna vremena

1. Države članice izrađuju europsku statistiku o stanovništvu i stanovima svaka tri mjeseca, svakih šest mjeseci, svake godine i svakih nekoliko godina, kao i u okviru popisa stanovništva i stanova svakih 10 godina.
2. Godine koje završavaju brojkom „1” referentne su godine za popis stanovništva i stanova koji se provodi svakih 10 godina.
3. Godine koje završavaju brojkama „1”, „5” i „8” referentne su godine za višegodišnju statistiku.
4. Periodičnost i referentna vremena (referentno razdoblje ili referentni datum) svake detaljne teme utvrđuju se u Prilogu.
5. Prvi referentni datum za koji se dostavlja godišnja statistika na temu „ukupno stanovništvo” jest 31. prosinca 2025. Prvo referentno vrijeme za koje se dostavlja sva ostala statistika u okviru ove Uredbe jest 2026.
6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 17. radi izmjene Priloga u svrhu ažuriranja periodičnosti i referentnih vremena.

Članak 7.

Zahtjevi za ad hoc statistiku

1. Države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju *ad hoc* skupove podataka i metapodatke.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuje ova Uredba u skladu s člankom 17. u kojima se navode skupovi podataka i metapodaci koje države članice dostavljaju *ad hoc* ako se smatra da je potrebno prikupiti dodatnu statistiku za zadovoljenje dodatnih potreba za statistikom u okviru ove Uredbe.
3. Tim delegiranim aktima utvrđuje se sljedeće:
 - (a) detaljne teme koje je potrebno dostaviti u *ad hoc* skupovima podataka i razlozi za takve dodatne statističke potrebe;
 - (b) referentna vremena.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata iz stavka 2. počevši od referentne godine 2027. i najmanje svake dvije godine između pojedinačnih *ad hoc* prikupljanja podataka.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju tehnička obilježja *ad hoc* skupova podataka i metapodataka iz stavka 2. Tim provedbenim aktima utvrđuju se, prema potrebi, sljedeći tehnički elementi:
 - (a) nazivi varijabli, njihove tehničke specifikacije i raščlambe;
 - (b) detaljne specifikacije statističkih jedinica i metapodataka;
 - (c) statističke klasifikacije koje se trebaju upotrebljavati;
 - (d) rokovi dostave.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. najkasnije 12 mjeseci prije početka referentnog vremena.

Članak 8.

Skupovi podataka i metapodaci koji se dostavljaju Komisiji

1. Države članice dostavljaju prethodno provjerene skupove podataka i metapodatke u tehničkom formatu koji određuje Komisija (Eurostat). Skupovi podataka i metapodaci Komisiji (Eurostatu) dostavljaju se putem jedinstvenog sučelja.
2. Kada države članice na nacionalnoj razini objave statistiku propisanu ovom Uredbom prije rokova dostave utvrđenih u skladu s člankom 5. stavkom 5. i člankom 7. stavkom 5., moraju je dostaviti Komisiji (Eurostatu) na sljedeći način:
 - (a) statistiku tromjesečne i šestomjesečne periodičnosti najkasnije jedan radni dan nakon nacionalne objave;
 - (b) statistiku godišnje periodičnosti najkasnije tri radna dana nakon nacionalne objave;
 - (c) statistiku višegodišnje i desetogodišnje periodičnosti najkasnije sedam radnih dana nakon nacionalne objave.
3. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu):
 - (a) revidirane skupove podataka i metapodatke ako su oni revidirani nakon prvotne dostave skupova podataka u skladu s ovom Uredbom;
 - (b) revidirane skupove podataka i metapodatke za relevantne vremenske nizove ako su skupovi podataka koji su dostavljeni Komisiji (Eurostatu) prije primjene ove Uredbe revidirani.

Revidirani skupovi podataka i metapodaci dostavljaju se unutar rokova navedenih u stavku 2. ovog članka i moraju biti popraćeni izvješćem o kvaliteti u skladu s člankom 12.

Članak 9.

Izvori podataka i metode

1. Države članice i Komisija (Eurostat) upotrebljavaju jedan od izvora podataka u nastavku ili njihovu kombinaciju, pod uvjetom da omogućuju izradu statistike u skladu sa zahtjevima kvalitete iz članka 12.:
 - (a) administrativne izvore podataka;
 - (b) statistička istraživanja ili druge statističke metode prikupljanja podataka;
 - (c) druge izvore koji uključuju podatke u privatnom vlasništvu;
 - (d) ponovnu upotrebu podataka na temelju razmjene podataka među nacionalnim tijelima za statistiku i Komisijom (Eurostatom) unutar europskog statističkog sustava.
2. Države članice procjenjuju i prate kvalitetu svojih izvora podataka, među ostalim administrativne evidencije i drugih prikladnih izvora koje upotrebljavaju.
3. Države članice kontinuirano razvijaju inovativne izvore i metode te ih primjenjuju za poboljšanje statistike koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da oni omogućuju izradu statistike u skladu sa zahtjevima kvalitete iz članka 12.

4. Statistika koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom temelji se na statistički jasno definiranim i pravilno dokumentiranim metodama, uzimajući u obzir međunarodne preporuke i najbolju praksu, kao što su „znakovi života”, „stopa boravka” i druge znanstveno utemeljene metode statističke procjene koje se primjenjuju za stanovništvu s uobičajenim boravištem u državama članicama.
5. Države članice Komisiji (Eurostatu) na zahtjev u svrhu procjene kvalitete statistike dostavljaju rezultate procjene izvora podataka, dokumentaciju o metodama i potrebna pojašnjenja.

Članak 10.

Pravodoban pristup i ponovna upotreba administrativnih podataka

1. Nacionalna tijela nadležna za administrativne izvore podataka relevantne za potrebe ove Uredbe moraju omogućiti ponovnu upotrebu tih podataka u rokovima i uz učestalost koja je dovoljna za izradu i dostavu statistike unutar rokova i u skladu s posebnim zahtjevima kvalitete ove Uredbe. Pravodoban pristup administrativnoj evidenciji i njegovi operativni modaliteti moraju se uključiti u sporazume o suradnji između tih nacionalnih tijela i nacionalnih statističkih tijela.
2. Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) se na zahtjev odobrava pravodoban pristup i ponovna upotreba relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti kojima upravljaju tijela i agencije Unije, među ostalim u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014, Uredbom (EU) 2018/1724, te statističkih podataka pohranjenih u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS), u skladu s uredbama (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818 i u skladu s uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. U tu svrhu Komisija (Eurostat) dodatno surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije u cilju utvrđivanja potrebnih prilagođenih statističkih podataka i metapodataka, kad je to moguće na temelju prava Unije, za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima, operativnih modaliteta za njihovu dostavu te nužnih pratećih fizičkih i logičkih zaštitnih mjera.

Članak 11.

Popis zemalja i područja

1. Ako skupovi podataka sadržavaju informacije po zemljama ili područjima, države članice upotrebljavaju posebne raščlambe za potrebe ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 862/2007.
2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju ili ažuriraju popisi zemalja i prostornih jedinica koje se primjenjuju na raščlambe statistike koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. ove Uredbe. Ti se popisi utvrđuju u skladu s kriterijima iz Uredbe (EZ) br. 1059/2003.
3. Provedbeni akti kojima se mijenja više od trećine kategorija raščlambe za zemlje ili područja primjenjuju se najranije 12 mjeseci nakon stupanja na snagu.

Članak 12.

Zahtjevi kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale kvalitetu dostavljenih skupova podataka i metapodataka.

2. Države članice poduzimaju primjerene i djelotvorne mjere kako bi:
 - (a) provele pravila povezana s osnovom stanovništva utvrđenom u članku 3. ove Uredbe na način koji je usklađen i neovisan o izvorima podataka koji se upotrebljavaju;
 - (b) obuhvatile ili procijenile skupine stanovništva do kojih je teško doprijeti;
 - (c) kontrolirale iscrpnost i točnost obuhvaćenog stanovništva u skladu s člankom 3. ove Uredbe;
 - (d) utvrdile okvire koji su primjereni za potrebe ove Uredbe i članka 12. Uredbe (EU) 2019/1700;
 - (e) izbjegle moguće rizike od nedovoljnog brojenja ili dvostrukog brojenja povezanog sa slobodnim kretanjem osoba u Uniji, pristupom osoba prekograničnim uslugama povezanim s vitalnim događajima i pravima osoba na prekograničnu kupnju, posjedovanje i upotrebu nekretnina u Uniji;
 - (f) smanjile nepravilnosti u migracijskim tokovima;
 - (g) Komisiji (Eurostatu) dostavile sve potrebne podatke kako bi se osigurala potpunost objavljene europske statistike.
3. Države članice Komisiji (Eurostatu) prvi put do 31. ožujka 2027. i nakon toga svake godine koja završava brojkom „0”, „3” ili „7” dostavljaju izvješće o kvaliteti u kojem se opisuju kvaliteta dostavljene statistike i statistički postupci za skupove podataka dostavljene u relevantnom razdoblju, uključujući upotrijebljene izvore podataka i metode, primjenu koncepata i definicija te povezane moguće učinke na kvalitetu odabranih izvora podataka, revizije podataka te razloge i učinke tih revizija, metode kontrole objave statističkih podataka te pojedinosti o tome kako su ispunjeni kriteriji kvalitete iz stavka 2. i jesu li mjere iz stavka 3. bile djelotvorne.
4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju praktični aranžmani za izvješća o kvaliteti i njihov sadržaj. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.
5. Države članice obavješćuju Komisiju (Eurostat) što je prije moguće o svim relevantnim informacijama ili promjenama u pogledu provedbe ove Uredbe koje bi mogle utjecati na kvalitetu dostavljenih podataka.
6. Na zahtjev Komisije (Eurostata) države članice dostavljaju dodatna objašnjenja potrebna za evaluaciju kvalitete statističkih informacija.

Članak 13. Razmjena podataka

1. Nadležna nacionalna tijela različitih država članica međusobno, kao i ta nadležna nacionalna tijela i Komisija (Eurostat), razmjenjuju podatke isključivo u svrhu pripreme i izrade europske statistike utvrđene u ovoj Uredbi te poboljšanja njezine kvalitete.
2. Radi sigurne razmjene podataka unutar EES-a moraju se poduzeti sve potrebne zaštitne mjere povezane s fizičkom i logičkom zaštitom podataka. Komisija (Eurostat) uspostavlja sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala razmjena podataka iz stavka 1. Nadležna nacionalna tijela za statistiku iz ove Uredbe mogu upotrebljavati tu infrastrukturu za sigurnu razmjenu podataka u svrhu utvrđenu u stavku 1.

3. Ako se radi o povjerljivim podacima u smislu članka 3. stavka 7. Uredbe (EZ) br. 223/2009 ili osobnim podacima u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725, razmjena tih podataka dopuštena je i može se dobrovoljno odvijati pod sljedećim uvjetima:
 - (a) temelji se na zahtjevu koji opravdava nužnost razmjene tih podataka u svakom pojedinačnom slučaju, posebice u vezi s pitanjima kvalitete koja treba posebno obrazložiti;
 - (b) po mogućnosti se temelji na tehnologijama za unapređenje zaštite privatnosti koje su posebno osmišljene za provedbu načela uredbi (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725, posebice u vezi s ograničavanjem svrhe, smanjenjem količine podataka, ograničenjem pohrane, cjelovitosti i povjerljivosti;
 - (c) ne dovodeći u pitanje Poglavlje V. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
4. Komisija (Eurostat) i države članice putem pilot-studija ispituju i procjenjuju primjerenost relevantnih tehnologija za unapređenje zaštite privatnosti pri razmjeni podataka.
5. Kad se pilot-studijama iz stavka 4. ovog članka utvrde djelotvorna i sigurna rješenja za razmjenu podataka u svrhe navedene u stavku 1., Komisija može donijeti provedbene akte kojima se propisuju tehničke specifikacije za razmjenu podataka te mjere za povjerljivost i sigurnost informacija. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Članak 14.

Pilot-studije i studije izvedivosti

1. Komisija (Eurostat) prema potrebi i kad je to primjereno za potrebe ove Uredbe provodi pilot-studije i studije izvedivosti radi:
 - (a) procjene dostupnosti i kvalitete izvora podataka, među ostalim podataka u javnom i privatnom vlasništvu u državama članicama i na razini Unije;
 - (b) pripreme i procjene izvedivosti provedbe novih tema, detaljnih tema, statističkih jedinica, varijabli i njihovih raščlambi;
 - (c) razvoja novih metodologija i statističkih tehnika za povećanje kvalitete;
 - (d) smanjenja nepravilnosti u migracijskim tokovima;
 - (e) ispitivanja i procjene primjerenosti relevantnih tehnologija za unapređenje zaštite privatnosti namijenjenih sigurnoj razmjeni podataka unutar ESS-a u skladu s člankom 13. stavkom 4.;
2. Države članice mogu sudjelovati u tim studijama i zajedno s Komisijom (Eurostatom) osiguravaju reprezentativnost tih studija na razini Unije.
3. Komisija (Eurostat) provodi evaluaciju tih studija u suradnji s državama članicama. Komisija (Eurostat) priprema izvješća o nalazima tih studija u suradnji s državama članicama.

Članak 15.
Financiranje

1. Nacionalnim statističkim uredima i drugim nacionalnim tijelima iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 može se osigurati financijski doprinos iz općeg proračuna Unije za:
 - (a) razvoj ili provedbu novih ili poboljšanih izvora podataka, metodologija, razmjena podataka, statističkih jedinica, tema, detaljnih tema, varijabli i njihovih raščlambi;
 - (b) sudjelovanje država članica u reprezentativnim pilot-studijama i studijama izvedivosti iz članka 14. ove Uredbe.
2. Taj financijski doprinos Unije ne premašuje 90 % prihvatljivih troškova.

Članak 16.
Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u djelovanjima koja se financiraju na temelju ove Uredbe u skladu s odlukom donesenom na temelju međunarodnog sporazuma ili bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF), Revizorskom sudu i Uredu europskog javnog tužitelja (EPPO) dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kad je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je utvrđeno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013.

Članak 17.
Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od [Ured za publikacije: unijeti točan datum stupanja Uredbe na snagu].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu

nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 18.
Postupak odbora*

1. Komisiji pomaže Odbor za europski statistički sustav osnovan člankom 7. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 19.
Odstupanja*

1. Ako bi primjena ove Uredbe ili delegiranih ili provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe zahtijevala znatne prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice, Komisija putem provedbenih akata državi članici može odobriti odstupanje u trajanju od najviše dvije godine.
2. Komisija pri odobravanju odstupanja uzima u obzir usporedivost statistike država članica i pravodoban izračun potrebnih reprezentativnih i pouzdanih europskih agregata. Komisija pri odobravanju odstupanja osigurava i da se zahtjevi povezani sa statistikom, metapodacima i kvalitetom iz ove Uredbe i prethodno iz Uredbe (EU) br. 1260/2013 ili članka 3. Uredbe (EZ) br. 862/2007 ispunjavaju bez prekida.
3. Država članica Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za takvo odstupanje u roku od dva mjeseca od datuma stupanja na snagu dotičnog akta.
4. Komisija donosi provedbene akte iz stavka 1. ovog članka u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

*Članak 20.
Izmjene Uredbe (EZ) br. 862/2007*

Uredba (EZ) br. 862/2007 mijenja se kako slijedi:

- (1) naslov se zamjenjuje sljedećim: „Uredba (EZ) br. 862/2007 od 11. srpnja 2007. o europskoj statistici o azilu i administrativnim i sudskim postupcima povezanim s imigracijskim zakonodavstvom i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima”;
- (2) u članku 1. brišu se točke (a) i (b);
- (3) u članku 2. stavku 1. brišu se točke (a), (b), (c), (f) i (g);
- (4) članak 3. briše se;
- (5) umeće se sljedeći članak 9.c:

*„Članak 9.c
Pravodoban pristup i ponovna upotreba administrativnih podataka*

1. Nacionalna tijela nadležna za administrativne izvore podataka relevantne za potrebe ove Uredbe moraju omogućiti ponovnu upotrebu tih podataka u rokovima i uz učestalost koja je dovoljna za izradu i dostavu statistike unutar rokova i u skladu s posebnim zahtjevima kvalitete ove Uredbe. Pravodobni

pristup administrativnoj evidenciji i njegovi operativni modaliteti moraju se uključiti u sporazume o suradnji između tih nacionalnih tijela i nacionalna statističkih tijela.

2. Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) se na zahtjev odobrava pravodoban pristup i ponovna upotreba relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti kojima upravljaju tijela i agencije Unije, među ostalim u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014, Uredbom (EU) 2018/1724, te statističkih podataka pohranjenih u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS), u skladu s uredbama (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818 i u skladu s uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. U tu svrhu Komisija (Eurostat) dodatno surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije u cilju utvrđivanja potrebnih prilagođenih statističkih podataka i metapodataka, kad je to moguće na temelju prava Unije, za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima, operativnih modaliteta za njihovu dostavu te nužnih pratećih fizičkih i logičkih zaštitnih mjera.”

(6) umeće se sljedeći članak 10.a:

*„Članak 10.a
Popis zemalja i područja*

Popisi zemalja i područja iz članka 11. [Ured za publikacije: unijeti točno upućivanje na ovu Uredbu] primjenjuju se za sastavljanje statistike iz ove Uredbe kako bi se osigurala usporedivost pojedinosti o zemljama i područjima u cjelokupnoj europskoj statistici. Države članice prvi put primjenjuju te popise za sastavljanje statistika iz ove Uredbe počevši od prijenosa podataka za referentnu godinu 2026.”

*Članak 21.
Stavljanje izvan snage*

Uredbe (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2026. ne dovodeći u pitanje obveze utvrđene u tim uredbama u pogledu referentnih razdoblja koja u cijelosti ili djelomično istječu prije toga datuma.

Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

*Članak 22.
Stupanje na snagu i primjena*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2026.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013

1.2. Predmetna područja politike

3403 – Proizvodnja statističkih informacija

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☐ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁴⁶
- ☐ produženje postojećeg djelovanja
- ☒ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Opći je cilj ovog prijedloga bolji odgovor na potrebe korisnika te modernizacija i poboljšanje relevantnosti, usklađenosti i dosljednosti europske statistike o stanovništvu.

1.4.2. Posebni ciljevi

Opći je cilj raščlanjen na četiri specifična cilja:

- 1) osiguravanje potpune, usklađene i usporedive europske statistike o stanovništvu i stanovima;
- 2) osiguravanje pravodobne i učestale statistike kako bi se zadovoljile potrebe korisnika;
- 3) pružanje statistike kojom se dovoljno opsežno obuhvaćaju relevantne teme i čije su značajke i raščlambe dovoljno detaljne;
- 4) promicanje pravnih okvira i okvira za prikupljanje podataka koji su dovoljno fleksibilni da se skupovi podataka mogu prilagoditi novim potrebama politika i mogućnostima koje pružaju novi izvori podataka.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Naveći očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Očekivani su rezultati sljedeći:

- veća usklađenost i usporedivost europske statistike o stanovništvu i stanovima zahvaljujući upotrebi jedinstvene osnove stanovništva i razvoju statističke infrastrukture,
- integrirani statistički postupci te izbjegavanje udvostručenih i suvišnih podataka,

⁴⁶

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

- bolji statistički rezultati u smislu statističkih varijabli, raščlambi i prostornih pojedinosti u skladu s aktualnim i budućim potrebama politika i društva,
- aktualnija i učestalija statistika,
- fleksibilnost pravnog okvira za nove potrebe za podacima.

Prijedlog ispunjava ciljeve pojednostavnjenja utvrđene programom REFIT, posebice zato jer tri uredbe organizira u jedan zakonodavni okvir. Omogućivanjem razmjene podataka između poduzeća i države za potrebe europske statistike o stanovništvu ne stvara se „neto povećanje opterećenja” za poduzeća koje bi bilo relevantno u okviru načela „jedan za jedan”.

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Uspješnost novog pravnog okvira za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima pratit će se i evaluirati u skladu sa specifičnim ciljevima.

Komisija (Eurostat) u provedbenoj će fazi novog pravnog okvira nastaviti organizirati redovite sastanke stručnih skupina s partnerskim nacionalnim zavodima za statistiku u ESS-u kako bi se raspravilo o potencijalnim novim pitanjima i kako bi se ona pojasnila, čime se nastavlja duga povijest dobre i uske suradnje Eurostata i njegovih partnera u ESS-u na tehničkim i statističkim pitanjima. To uključuje detaljnu zajedničku pripremu najvažnijih provedbenih akata kojima se uređuju detaljni novi zahtjevi za statističke podatke i metapodatke, koji će biti vrlo važni i za korisnike i za proizvođače statistike. Provedbena faza trebala bi završiti prvom evaluacijom, koja će biti usmjerena na provedbu, funkcioniranje i početne učinke novog pravnog okvira. Kako bi se dobilo dovoljno informacija o uspješnosti, evaluacija bi se trebala provesti tri do pet godina nakon što novi pravni okvir stupi na snagu.

Komisija (Eurostat) nakon prelaska na fazu primjene namjerava provoditi evaluaciju funkcioniranja i učinka zakonodavstva svakih pet do sedam godina.

Popis mogućih glavnih pokazatelja uspješnosti naveden je u tablici 11. Izvješća o procjeni učinka (SWD(2023) 11).

Komisija (Eurostat) izrađuje zajedničke europske statističke smjernice i određuje zahtjeve o izvješćivanju o kvaliteti koje je povezano s razvojem, proizvodnjom i diseminacijom statističkih podataka. Izvješća o kvaliteti koja izrađuju države članice moraju uključivati posebne provjere relevantne za to prikupljanje podataka. Time će se osigurati kvaliteta statističkih podataka i metapodataka.

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Predloženom uredbom stvara se novi okvir za izradu statistike o stanovništvu, demografiji i migracijama, obiteljima, kućanstvima i stanovima na integrirani način. Trenutačna prikupljanja podataka u državama članicama uskladit će se, pojednostaviti, ubrzati i proširiti kako bi bila bolje usklađena s potrebama politika. Prvo referentno vrijeme za prikupljanje podataka na temelju novog okvira planira se 2026.

Kako bi se ovaj novi okvir uspostavio i proveo u skladu s planom, Europski parlament i Vijeće trebali bi donijeti novu uredbu 2023. kako bi se provedbeni akti za prva prikupljanja podataka mogli donijeti do kraja 2023., odnosno barem 12 mjeseci prije početka prvih referentnih vremena.

Prikupljanja podataka i metapodataka za godišnju i ispodgodišnju statistiku početak će 2026., a prvo referentno vrijeme za desetogodišnje prikupljanje podataka koje uključuje popis stanovništva u skladu s novim okvirom bit će 2031.

Naposljetku, Komisija (Eurostat) i države članice okvirom će se obvezati na provedbu pilot-studija u mjeri u kojoj je to nužno i razmjerno za dodatnu modernizaciju statistike obuhvaćene uredbom (procjenjivanje novih izvora podataka, među ostalim onih u privatnom vlasništvu, i statističkih tema, razvoj novih metodologija i tehnika, među ostalim tehnologija za veću zaštitu privatnosti namijenjenih sigurnoj razmjeni podataka).

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Problemi utvrđeni u evaluaciji stvarno se odnose na cijeli EU i jasno su povezani s nedostacima u aktualnom zakonodavstvu EU-a. Ti će se problemi nastaviti ili pogoršati ako se ne uvedu dodatne zakonodavne mjere EU-a. Aktualno zakonodavstvo EU-a vjerojatno će nastaviti biti sve manje djelotvorno i manje učinkovito u postizanju svojih ciljeva jer se mnoge države članice moderniziraju na nacionalnoj razini uspostavljanjem statističkih registara stanovništva i iskorištavanjem novih izvora podataka. I relevantnost će se vjerojatno nastaviti smanjivati jer se očekuje da će statistika na razini EU-a nastaviti biti sve manje relevantna za potrebe korisnika u smislu sadržaja, željene učestalosti ili aktualnosti. Ako se ne uvedu zakonodavne mjere EU-a, nacionalni pristupi nastaviti će se sve više razlikovati, što će dovesti do manje usporedive statistike, a time i rizika od kompromitacije donošenja politika na razini EU-a.

Dodana vrijednost potpune i usporedive statistike o stanovništvu i demografiji na razini EU-a primarno se temelji na njihovu značajnom doprinosu različitim institucionalnim potrebama i područjima politike u EU-u koja su vrlo relevantna za mnoge političke prioritete Komisije (tj. gospodarstvo u interesu građana, promicanje europskog načina života, novi poticaj europskoj demokraciji). Statistika o stanovništvu i demografiji potrebna je i za razne institucionalne zadaće i postupke EU-a utvrđene u Ugovorima, kao što su ponderi nacionalnog stanovništva za utvrđivanje kvote stanovništva od 65 % EU za glasanje kvalificiranom većinom u Vijeću (članak 16. UFEU-a), dugoročne gospodarske i proračunske projekcije EU-a u okviru europskog semestra (članak 121. stavak 6. UFEU-a i detaljnije Uredba (EU) br. 1175/2011⁴⁷) te godišnje praćenje demografskog stanja u EU-u (članak 159. UFEU-a).

Politike EU-a koje spadaju pod podijeljenu nadležnost (npr. socijalna politika; ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija; područje slobode, sigurnosti i pravde) i

⁴⁷ Uredba (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (SL L 306, 23.11.2011., str. 12.).

podupiruću nadležnost (npr. zdravstvo, mladi, civilna zaštita i administrativna suradnja). Statistika o stanovništvu također je temelj druge europske statistike (ankete na uzorku, nacionalni računi) i upotrebljava se za izračun pokazatelja po stanovniku. Naposljetku, statistika o stanovništvu i demografiji osmišljena je i za zadovoljavanje potreba više korisnika, odlučivanje na svim razinama u EU-u, istraživanje i informiranje opće javnosti.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Obavezna prikupljanja podataka s definiranim zajedničkim pravilima od presudne su važnosti za osiguranje potpunosti i aktualnosti statistike o stanovništvu na razini EU-a; reguliranje obaveznih prikupljanja podataka s već visokom razinom potpunosti moglo bi dovesti do znatnog poboljšanja djelotvornosti i učinkovitosti jer je moguće ostvariti znatnu europsku dodanu vrijednost uz ograničene dodatne troškove.

Dobrovoljna prikupljanja podataka primjereni su instrumenti za probnu izradu statistike o novim temama ili značajkama, kao i za poticanje dodatnih mogućnosti dostave novih podataka putem nacionalnih statističkih sustava. Međutim, ona obično s vremenom postaju neučinkovita jer se opetovanim troškovima izrade ne uspijeva stvoriti značajna europska dodana vrijednost u smislu potpunosti u svim državama članicama.

Široke pravne definicije statističkih tema s vremenom dovode do gubitka kontrole nad konceptualnim usklađivanjem, a naposljetku i nad koherentnosti i usporedivosti. Primjer osnove stanovništva pokazao je kako se standardna odredba koja je izvorno uvedena kao izuzeće s ograničenim područjem primjene pretvorila u novi činjenični standard.

Prekruti pravni okvir onemogućuje očuvanje relevantnosti s vremenom. Ta je intervencija do danas vrlo brzo gubila relevantnost, što je počelo već za vrijeme njezina provedbenog razdoblja, zbog nedostatka mehanizama fleksibilnosti za prilagodbu prikupljanja podataka promjenjivim potrebama ili iskorištavanje prilika koje proizlaze iz dostupnosti novih izvora podataka.

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Prijedlog je u smislu aktualnog višegodišnjeg financijskog okvira spojiv s Programom jedinstvenog tržišta utvrđenim Uredbom (EU) 2021/690⁴⁸.

Prijedlog je u smislu zakonodavstva EU-a o statistici spojiv s Uredbom (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici. Osim toga, prijedlog je osmišljen tako da se uklopi u Uredbu (EU) 2019/1700 o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, čime se zaokružuje modernizacija europske socijalne statistike.

⁴⁸

Uredba (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta) i o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014 i (EU) br. 652/2014 (Tekst značajan za EGP) (SL L 153, 3.5.2021., str. 1.).

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Potrebe za financiranjem Prijedloga obuhvatit će se odgovarajućim odlukama o financiranju/godišnjim programima rada u okviru Programa jedinstvenog tržišta te programa koji uključuje europsku statistiku i koji će ga naslijediti.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ ograničeno trajanje

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

☒ neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od 2022. do 2024.
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁴⁹

☒ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

⁴⁹

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Prijedlogom bi se države članice obvezale na dostavu izvješća o kvaliteti o svim podacima i metapodacima koji se prikupljaju u skladu s Uredbom svake tri godine, počevši od ožujka 2027.

Osim toga, Komisija (Eurostat) u suradnji s državama članicama mora pripremati izvješća o nalazima svih pilot-studija koja se provode na temelju Uredbe.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

S obzirom da je izravno upravljanje Komisije odabrani način upravljanja za ovaj prijedlog, glavni rizici su oni povezani s upravljanjem nabavom i dodjelom bespovratnih sredstava.

Eurostatova strategija kontrole usmjerena je na sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava i transakcije u javnoj nabavi. Temelji se na procjeni rizika i usklađena je s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. Njome se: i. pruža potpora za utvrđivanje rizika i upravljanje njima; ii. uspostavlja okvir za sve vrste kontrolnih aktivnosti povezanih s financijskim transakcijama unutar Eurostata; iii. pruža potpora za podizanje stope pogreški otkrivenih u *ex post* kontrolama sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava na prihvatljivu razinu te održavanje te razine; iv. povećava učinkovitost i djelotvornost kontrola i v. smanjuje administrativno opterećenje za korisnike i Eurostat.

U vezi s javnom nabavom, preventivne kontrole (*ex ante* kontrole) uključuju evaluaciju koncentracijskog rizika za transakcije u javnoj nabavi i *ex post* preispitivanja kvalitete.

U vezi s bespovratnim sredstvima, preventivne kontrole (*ex ante* kontrole) uključuju kontrole za otkrivanje (*ex post* kontrole), periodične procjene jednokratnih iznosa, jedinične troškove ili fiksne stope i *ad hoc* kontrole.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Komisija (Eurostat) razvila je strategiju kontrole. Mjere i alati koje ta strategija obuhvaća u cijelosti se primjenjuju na dostavu statističkih podataka u skladu s predloženom uredbom. Vrste promjena koje strategija uvodi mogu smanjiti vjerojatnost prijevare i doprinijeti sprečavanju prijevara. Neke su od njih: smanjivanje složenosti, primjenu troškovno učinkovitih postupaka praćenja i provedbu *ex ante* i *ex post* provjera koje se temelje na rizicima. Strategija uključuje i mjere za podizanje svijesti te osposobljavanje za sprečavanje prijevara.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Komisija (Eurostat) uspostavila je strategiju kontrole kojom se nastoji, u općenitom smislu, ograničiti rizik od neusklađenosti s kriterijem značajnosti od 2 % u skladu s

ciljevima unutarnje kontrole i upravljanja rizikom utvrđenim u njezinu statističkom programu (Program jedinstvenog tržišta u aktualnom VFO-u). Svih 100 % financijskih transakcija (i stoga 100 % proračuna) podlijegeat će obveznim ex ante kontrolama u skladu s Financijskom uredbom.

Nadalje, provjere koje se temelje na dubinskoj analizi temeljne dokumentacije provodit će se na osnovi godišnjih analiza rizika. One mogu obuhvaćati 4 – 6 % ukupnog proračuna kojim upravlja Eurostat.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Eurostat je 30 listopada 2013. donio svoju prvu strategiju za borbu prijevара za razdoblje 2014.–2017. u skladu s Komisijinom strategijom za borbu protiv prijevара od 24. lipnja 2011. (CAFS). Aktualna strategija za borbu protiv prijevара obuhvaća razdoblje od 2021. do 2024.

U toj su strategiji utvrđena tri operativna cilja: i) jačanje postojećih mjera za borbu protiv prijevара, ii) bolju integraciju postupaka za borbu protiv prijevара u Eurostatovu procjenu rizika i upravljanje rizicima te u revizije, planiranje, izvješćivanje i praćenje te iii. jačanje Eurostatove osviještenosti i kapaciteta za borbu protiv prijevара u okviru Komisijine kulture borbe protiv prijevара.

Strategija za borbu protiv prijevара popraćena je akcijskim planom za borbu protiv prijevара. Provedba strategije za borbu protiv prijevара prati se dva puta godišnje tijekom čitavog razdoblja njezine primjene, a o tom se praćenju upravi dostavljaju izvješća.

Svi potencijalni primatelji bespovratnih sredstava javna su tijela (nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela, kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 223/2009). Osim toga, bespovratna sredstva dodjeljuju se bez poziva na podnošenje prijedloga. Na snazi su mjere za praćenje upravljanja bespovratnim sredstvima. Uzimaju u obzir posebne postupke za dodjelu bespovratnih sredstava i uključuju ex ante i ex post analizu upravljanja bespovratnim sredstvima.

Upotreba jediničnih troškova i paušalnih iznosa, u skladu s člankom 124. stavkom 1. Financijske uredbe, znatno smanjuje rizik od grešaka povezanih s upravljanjem bespovratnim sredstvima i stoga pojednostavnjuje to upravljanje.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ⁵⁰	zemalja EFTA-e ⁵¹	zemalja kandidatkinja ⁵²	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	BGUE-BXXXX-03-020500-C1-ESTAT	dif.	DA	NE	DA	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	nema		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁵⁰ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁵¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁵² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		1.	Jedinstveno tržište, istraživanje i inovacije						
Glavna uprava: ESTAT					Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Daljnje godine	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje									
Proračunska linija ⁵³ 03 02 05	Obveze	1.a	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263		
	Plaćanja	2.a	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263		
Proračunska linija	Obveze	1.b							
	Plaćanja	2.b							
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁵⁴									
Proračunska linija		3							
UKUPNA odobrena sredstva za GU ESTAT	Obveze	= 1.a + 1.b + 3	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263		
	Plaćanja	=2a+2b + 3	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263		

⁵³ Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi.

⁵⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	4	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Plaćanja	5	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		6					
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	= 4 + 6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Plaćanja	= 5 + 6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više od jednog naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak:

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	4					
	Plaćanja	5					
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		6					
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. do 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	= 4 + 6	3,889	3,191	1,183	0,000	8,263
	Plaćanja	= 5 + 6	1,296	2,360	2,754	1,853	8,263

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Sljedeće godine	UKUPNO
Glavna uprava: ESTAT						
• Ljudski resursi		3,656	3,656	3,656	0,000	10,968
• Ostali administrativni rashodi		0,100	0,100	0,100	0,000	0,300
UKUPNO GU ESTAT		3,756	3,756	3,756	0,000	11,268

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	3,756	3,756	3,756	0,000	11,268
---	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	---------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Sljedeće godine	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. do 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	7,645	6,947	4,939	0,000	19,531
	Plaćanja	5,052	6,116	6,510	1,853	19,531

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate			Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		UKUPNO	
↓										
	REZULTATI									
	Vrsta 55	Prosječni i trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ukup ni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1 ⁵⁶			Osiguravanje potpune, usklađene i usporedive europske statistike o stanovništvu i stanovima							
– statistika		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
– infrastruktura za razmjenu		0,235		0,700		0,002		0,002		0,704
Međuzbroj za posebni cilj br. 1				1,413		0,715		0,203		2,331
POSEBNI CILJ br. 2			Osiguravanje pravodobne i česte statistike kako bi se zadovoljile potrebe korisnika							
– statistika		0,542		0,713		0,713		0,201		1,627
Međuzbroj za posebni cilj br. 2				0,713		0,713		0,201		1,627
POSEBNI CILJ br. 3:			Pružanje statistike kojom su dovoljno opsežno obuhvaćene relevantne teme i čije su značajke i raščlambe dovoljno detaljne							
– statistika		0,638		0,809		0,809		0,297		1,915
Međuzbroj za posebni cilj br. 3				0,809		0,809		0,297		1,915
POSEBNI CILJ br. 4:			Promicanje pravnih okvira i okvira za prikupljanje podataka koji su dovoljno fleksibilni da se skupovi podataka mogu prilagoditi novim potrebama politika i mogućnostima koje pružaju novi izvori podataka							
– pilot-studije		0,288		0,288		0,288		0,288		0,864

⁵⁵ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁵⁶ Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

– novi izvori podataka, metodologija		0,509		0,665		0,665		0,196		1,526
Međuzbroj za posebni cilj br. 4				0,953		0,953		0,483		2,389
UKUPNO				3,889		3,191		1,183		8,263

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
--	-----------------	-----------------	-----------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira				
Ljudski resursi	3,656	3,656	3,656	10,968
Ostali administrativni rashodi	0,100	0,100	0,100	0,300
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	3,756	3,756	3,756	11,268

Izvan NASLOVA 7.⁵⁷ višegodišnjeg financijskog okvira				
Ljudski resursi				
Ostali rashodi administrativne prirode				
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira				

UKUPNO	3,756	3,756	3,756	11,268
---------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁵⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)			
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	20	20	20
20 01 02 03 (delegacije)			
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)			
01 01 01 11 (izravno istraživanje)			
Druge proračunske linije (navesti)			
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁵⁸			
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omoćnice”)	6	6	6
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)			
XX 01 xx yy zz⁵⁹	– u sjedištima		
	– u delegacijama		
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)			
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)			
Druge proračunske linije (navesti)			
UKUPNO	26	26	26

03 se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Rad na metodologiji za pravilnu provedbu koncepata, definicija i statističkih metoda Rad na izradi podataka za primanje, obradu, provjeru i objavu podataka i metapodataka Analiza podataka, publikacije i korisnička potpora Regulatorna statistička suradnja Međunarodna suradnja na pitanjima statistike
Vanjsko osoblje	Informatički i drugi tehnički rad povezan s potporom za izradu i analizu podataka

⁵⁸ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁵⁹ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose. U slučaju većeg reprogramiranja dostaviti tablicu u Excel formatu.

Potrebe za financiranjem pokrit će se odobrenim sredstvima Programa jedinstvenog tržišta kako je predviđeno financijskim programom VFO-a od 2021. do 2027.

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ⁶⁰	Godina N + 1	Godina N + 2	Godina N + 3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

⁶⁰ Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶¹						
			Godina N	Godina N + 1	Godina N + 2	Godina N + 3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak									

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

⁶¹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.1.2023.
COM(2023) 31 final

ANNEX

PRILOG

PRIJEDLOGU UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i
stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013**

{SEC(2023) 38 final} - {SWD(2023) 11 final} - {SWD(2023) 12 final} -
{SWD(2023) 13 final} - {SWD(2023) 14 final} - {SWD(2023) 15 final}

PRILOG

Područja, teme i detaljne teme te periodičnost i referentno vrijeme po detaljnim temama

Područje	Tema	Detaljna tema	Periodičnost	Referentno vrijeme (datum ili razdoblje)
Demografija	Ukupno stanovništvo	Osnovne značajke osobe	6M	30.6.GG. i 31.12.GG.
			G	31.12.YY.
			VG	31.12.YY.
			D	31.12.YY.
		Socioekonomske značajke osobe	G	31.12.YY.
			VG	31.12.YY.
			D	31.12.YY.
	Fertilitet	Rođeni	T	Mjesec
			G	Godina
		Legalno inducirani prekidi trudnoće ¹	G	Godina
	Smrtnost	Umrli	T	Mjesec, tjedan
			G	Godina
		Dojenačke smrti	G	Godina
		Kasne fetalne smrti	G	Godina
	Partnerstva	Brakovi i registrirana partnerstva	G	Godina
		Značajke osoba u braku ili registriranom partnerstvu	G	Godina
		Razvedeni brakovi i prekinuta registrirana partnerstva	G	Godina
	Migracije	Imigranti	T	Mjesec
			G	Godina
		Emigranti	G	Godina
		Unutarnja migracija	G	Godina
	Stjecanje i	Osobe koje su stekle državljanstvo	G	Godina

¹ Dostavlja se dobrovoljno.

Područje	Tema	Detaljna tema	Periodičnost	Referentno vrijeme (datum ili razdoblje)
	gubitak državljanstva države članice EU-a i Unije	Osobe koje su izgubile državljanstvo ili su ga se odrekle	G	Godina
Stanovi	Stambeni prostori	Značajke stambenih prostora	D	31.12.YY.
	Konvencionalni stanovi	Osnovne značajke zgrada	VG	31.12.YY.
			D	31.12.YY.
		Energetske značajke zgrada	VG (G od 2031.)	31.12.YY.
			D	31.12.YY.
	Nastanjeni konvencionalni stanovi	Značajke nastanjenih konvencionalnih stanova	D	31.12.YY.
		Iskorištenost nastanjenih konvencionalnih stanova	D	31.12.YY.
Obitelji i kućanstva	Obitelji	Značajke obitelji	D	31.12.YY.
	Kućanstva	Značajke kućanstava	G	31.12.YY.
			VG	31.12.YY.
		Stanje kućanstva osobe	G	31.12.YY.
			D	31.12.YY.

Legenda

Periodičnost	
Tromjesečno	T
Svakih 6 mjeseci	6M
Godišnje	G
Višegodišnje (godine koje završavaju s „1”, „5” i „8”)	VG
Svakih 10 godina (godine koje završavaju s „1”)	D